Eerste druk 2025
Tekst ©
Alida van Sambeeck
Anke Verbraak
Bruno Lowagie
Cecile Koops
Frans van der Eem
Harrie Adema
Johan van de Velde
Joseph Roelands
Kees Deenik
Lisette van Eerten
Marceline de Waard
Nel Goudriaan
Nicole van der Spek
Peter Slavenburg
Pim Molemaker
Sacha Voogd

Omslag vormgeving ProBeeld | Ambilicious

Binnenwerk vormgeving Ambilicious Studio
Redactie Inanna van den Berg | Ambilicious

Copyright © 2025 Ambilicious, Waddixveen

ISBN 978-94-93366-67-1 | NUR 303

www.ambilicious.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Introductie

In de stilte gebeurt van alles waar we liever niet over praten, waar we liever van wegkijken en doorleven we onze pijn. Soms ook is de stilte de plek waar we verrassende ontdekkingen doen waar we blij van worden. En altijd is het de plek waar we belangrijke gebeurtenissen beschouwen. In deze bundel komt het allemaal samen in zestien afwisselende verhalen. Laat je meevoeren In de Stilte van:

Alida van Sambeeck
Anke Verbraak
Bruno Lowagie
Cecile Koops
Frans van der Eem
Harrie Adema
Johan van de Velde
Joseph Roelands
Kees Deenik
Lisette van Eerten
Marceline de Waard
Nel Goudriaan
Nicole van der Spek
Peter Slavenburg
Pim Molemaker
Sacha Voogd

Deze bundel is het resultaat van de zomerse schrijfwedstrijd van Marceline de Waard. Een verhaal van haar hand sluit de bundel af.

Over de verhalen

Sinds februari 2017 plaats ik iedere zondag een kortverhaal op www.marcelinedewaard.nl. Het is een mooi podium voor mijn schrijverschap geworden. Zomers deel ik dit vol plezier met andere schrijvers. Dit jaar stuurden zij verhalen in voor mijn wedstrijd 'In de stilte'.

Hieronder, in willekeurige volgorde, de veertien winnaars met het bijbehorende juryrapport van mijzelf, mijn oordeel en mijn mening.

Lisette van Eerten – Hommels en een cocon

Lisettes woorden dwarrelen lieflijk over het papier; het beeld van een lome zomerse dag doemt op. Ze nam de jury mee in de wereld van een meisje dat zich verliest in de insecten die zich ophielden in de tuin. En op het moment dat we ons genoeglijk over wilde geven aan de idylle kwam er langzaam een dreigende spanning in het verhaal.

De jury is unaniem: het is prachtig hoe Lisette ogenschijnlijk achteloos idylle en trauma met elkaar verweeft. Een verhaal dat de jury stil achterliet.

Peter Slavenburg – Alles voor Elise

Rijk, beeldend, gelaagd, origineel en rond; zomaar wat woorden die door de hoofden van de juryleden schoten bij het lezen van dit verhaal. Alle drie de leden waren onder de indruk van de wijze waarop de Peter Slavenburg met een aantal beeldende scenes zijn hoofdpersoon tot leven brengt.

Alles voor Elise is Peters fictiedebuut en de jury is unaniem: dit smaakt naar meer en we hopen in de toekomst meer fictie van Peter te lezen.

Nel Goudriaan – Onderstroom

Wind door ons haar, een enkele vernevelde spetter zee in ons gezicht en zilt in onze neus; de juryleden waanden zich bij de personages op het verlaten strand. Een verhaal dat tot ons kwam in verstilde beelden. Onder de dialoog ontrolde zich een dramatische geschiedenis die voor ieder van ons net anders was.

Mysterieus, poëtisch en gelaagd. De jury twijfelde geen seconde en was het gelijk eens: een juweeltje.

Anke Verbraak – Herman

Alledaagse taferelen en een emotioneel onderwerp dat niet emotioneel wordt verteld. De jury was zeer te spreken over de wijze waarop Anke gebruik maakt van de vriendschapscake Herman. Weet je nog: het deeg hiervoor vermeerdert zich volgens een speciaal recept, waarna het deeg wordt verdeeld en doorgegeven als een soort kettingbrief. Anke maakte van haar ingrediënten een mooi geschreven verhaal. Aan het einde pinkten we alle drie een traantje weg.

Joseph Roelands – (W)onderwater

Diep onder water is het stil. Geheimzinnig ook. De jury vond het erg geslaagd hoe Joseph hiermee speelde tijdens een afdaling in een Schots loch, de fantastische vondst verraste. En met een vleugje romance maakte Joseph er een luchtige fantasy van met een geweldige laatste zin. De jury werd er vrolijk van.

Bruno Lowagie – Medeplichtig

De eerste zin zette de jury gelijk op scherp: wat kan er zó erg zijn? Vol spanning lieten we ons door Bruno's hoofdpersoon meenemen in het landschapskantoor van een Vlaamse cultuurdienst.

We vonden het sterk hoe de personages door de schrijver tot leven werden gebracht en voelden de onaangename sfeer groeien. Een mooi rond verhaal, het einde hield de jury lang bezig: wat hadden mijzelf, mijn oordeel en mijn mening in deze situatie gedaan? En jij?

Alida van Sambeeck - Waterkind

De focus op een 'jij' is origineel en in harmonie met de ingetogen schrijfstijl. De treurige situatie wordt nergens sentimenteel en de over beschermende hoofdpersoon geeft het verhaal iets beklemmends. Ondanks alles grinnikte de jury heimelijk om het venijnige randje.

Ritmisch, rustig, rond en mooi opgebouwd; de jury vond dit een prachtig verhaal.

Frans van der Eem – Een goed gesprek

Zeg nu zelf: heb jij je nooit afgevraagd waar schrijvers het toch allemaal vandaan halen en of hun personages toch niet, al is het maar een beetje, autobiografisch zijn? De jury wel. Frans geeft er antwoord op met prachtige verstilde beelden, scherpe dialogen en een flinke dot verbeeldingskracht.

Een fantasierijk en sfeervol verhaal vol ironie en zelfspot, de jury las het met veel plezier.

Johan van de Velde - De vlakte in de nacht

Stilte omdat ieder geluid een gevaar is. In dit verhaal liep de jury een stukje mee met het in 1927 door Mao opgerichte Volksbevrijdingsleger dat een cruciale rol in de Chinese Burgeroorlog. Een soldaat voortgedreven door angst, de doelloosheid van een oorlog. De jury waardeerde de onopgesmukte toon waarmee Johan dit neerzette.

Nicole van der Spek – Nachtgast

Een 'thrill', dat mag natuurlijk ook niet ontbreken in deze reeks stilteverhalen. De jury moest even wennen aan de staccato, bijna afgebeten zinnen, maar kwam tot de conclusie dat dit goed past bij dit verhaal. Nicole geeft de stilte ook een geheel eigen rol en betekenis, de jury vind dat origineel gevonden en een mooie aanvulling op alle andere stiltes.

Pim Molemaker – Lauden

Stilte als keerpunt. Een retraite is daar de aangewezen plek voor. Pim combineerde dit met de wijsheid 'kijk uit wat je wenst, je zou het weleens kunnen krijgen. Het resultaat is een ogenschijnlijk licht en luchtig verhaal. De jury vond dit vlot geschreven verhaal een fijne afwisseling tussen de zwaarte die de stilte vaak oproept.

Kees Deenik – Les van leven

De jury meende in dit prachtige verhaal de theaterachtergrond van Kees Deenik te zien. Mooi gedoseerd zet hij de gebeurtenissen neer om ze te laten exploderen in een caleidoscoop van beelden en een kakofonie van geluid. De stilte was ver te zoeken, die kwam later. Op het moment dat alles voorbij was, bleef de vraag waarom dit alles zo samenkwam, achter. Als antwoord is er de verwondering. Mijzelf, mijn oordeel en mijn mening overpeinsden het waarom in innerlijke stilte.

Sacha Voogd – De zanglijster

Net toen de jury dachten te lezen hoe het zat, stopte het verhaal. We keken elkaar aan: laat de schrijver ons nou met losse eindjes achter? We spraken erover door en waren het er snel over eens dat we alle drie hetzelfde dachten, zo los was het eindje helemaal niet. Eigenlijk was het zo waarheidsgetrouw als het leven zelf. Net zo voorstelbaar als de gêne bij het leegruimen van het ouderlijk huis en het verschil tussen de kinderen die die taak op zich nemen.

Een mooi opgebouwd verhaal rond een intrigerend familiegeheim.

Harrie Adema - Doodse stilte

Een heerlijk geschreven verhaal vol humor en met een lekker zwart randje. De jury genoot van dit verhaal en kwam unaniem tot de conclusie dat dit het perfecte verhaal is om de wedstijd mee af te sluiten.

BONUSVERHALEN

Cecile Koops – Bekentenis

Een invoelbaar geschreven verhaal over een jarenlang zwijgen dat steeds beklemmender wordt. De jury vond mooi hoe Cecile in dit bonusverhaal gebruik maakt van vogels om stilte te accentueren, naargeestigheid aan te brengen en blijdschap over te brengen. Het geeft dit verhaal over een zussenrelatie extra diepgang.

Marceline de Waard – Nog anderhalf jaar

Het zou toch wat zijn als iedereen klakkeloos uitsprak wat zij/hij/hen denkt. Sommige dingen kan je toch maar beter stilhouden, anderen juist niet. In mijn bonusverhaal maakt de hoofdpersoon de keuze om iets te verzwijgen waarvan ze denkt dat anderen het niet zouden geloven. Maar of dat verstandig is?

Benieuwd naar de mening van de uitgever? Ambi's reactie vind je onder ieder verhaal.

Lisette van Eerten – Hommels en een cocon

Heerlijk om met gesloten ogen achterover te leunen, het schrijfblok nog even dicht te laten, de zon op mijn vel te voelen. Het is nog te vroeg voor de grasmaaiers van de buren om de rust te verstoren en het enige geluid in deze stilte is het zachte brommen van de hommels die achter mijn rug de dovenetels in- en uitvliegen. Hommels, die ondanks hun zwart-gele strepen geen gevaar uitstralen, maar mij altijd kleine knuffeldiertjes leken, zo rond en zacht als hun lijfjes eruitzien. Al lieten ze zich nooit echt aaien.

Uren zat ik op mijn knieën met mijn schetsblok voor mij op het gras, naast de bloemenborder waar mijn moeder altijd zorgvuldig alle onkruid uit verwijderde, haar handen in tuinhandschoenen die van onderen groen waren, ruw en smoezelig, en die op de rug van haar hand een bloemmotief hadden met veel roze. Ik bekeek alles wat rondkroop en -vloog zorgvuldig, verheugde me over elk insect dat voor een moment mij als zijn weg gebruikte, maar hield het meest van de hommels. Naast de lange rij mieren van die ochtend, tekende ik juist een hommel die op de lavendel zat te zonnen, toen ik stemmen in de brandgang hoorde. Ik klapte mijn schetsblok dicht.

‘Hé, meid!’ Mijn vader bukte even om met de knokkel van zijn wijsvinger over mijn wang te aaien.

De mannen praatten onderling verder terwijl ze de tuin inkwamen, een enkeling mompelde tussendoor een begroeting mijn kant op.

‘Die zegt niks, tegenwoordig,’ zei mijn vader schouderophalend tegen zijn vrienden. ‘Altijd met dat boek in de weer, maar woorden komen er niet aan te pas.’

Ik hoorde iemand vragen of ik wel in orde was, hetgeen mijn vader noch ontkende, noch bevestigde, en stond op.

‘Ga jij je moeder maar helpen. We hebben dorst.’ De smalle doorgang naar de keuken dwong me dicht genoeg langs hem om een tik op mijn billen te moeten incasseren.

Mama was al met de opener in de weer en ik zette de bierflesjes zwijgend op de tuintafel. De mannen praatten onverstoorbaar verder, lachten. Alleen ome Jaap keek even op en gaf me een knipoog. Ik keek naar de grond en bleef de rest van de middag binnen.

Ik open mijn ogen en strijk met mijn vingers over het schrijfblok. Ome Jaap. Die zei ook nooit veel. Hij probeerde het met zijn ogen, denk ik nu. Altijd vriendelijk, zacht. Vragend. Maar ik ging er nooit op in. Kon niet, wilde niet, wie zal het zeggen? Wat dacht hij? Wat wist hij, wat vermoedde hij? Ach, wat maakt dat nu ook nog uit?

Mijn behang was roomwit, met om de zoveel centimeter een paar fijngetekende, groene bloemetjes. Mijn gordijnen waren groen. Als ik ze op zonnige dagen dichttrok, had ik een sprookjesbos. Het liefst liet ik dan mijn raam openstaan, zodat de wind de groene schaduwen over de muren liet golven en af en toe plots deed verdwijnen, de gordijnen hoog opbollend, de muur weer wit, alsof ik een open plek tussen de bomen bereikt had. Ik lag op de grond en liet het bos aan me voorbijtrekken, terwijl het langzaamaan donker werd. Soms bracht de wind een vlaag van de stemmen uit de tuin mee.

Ik werd wakker toen mijn vader me van de grond in bed tilde, maar ik hield me slapend. Hij knoopte mijn blouse los, kuste me, zijn adem zwaar van het bier. Met een soort snurkend geluid draaide ik op mijn zij, mijn rug naar hem toe, mijn gezicht onder mijn arm verstoppend. Zijn vingers aaiden over mijn haren, rond mijn schouder, over mijn rug. Tot aan mijn heup. Daar bleef zijn hand even liggen. Groot, warm en zwaar.

Toen hij de deur weer achter zich dicht deed, opende ik mijn ogen, maar ik bewoog niet. De bloemen op de muur leken zwart in het donker. Zijn voetstappen op de gang, geklater op de wc. De stortbak, de kraan. Het vage psch-psch-psch van tandenpoetsen. Voetstappen, een deur, het kraken van hun slaapkamervloer. Geen stemmen. Sliep mijn moeder al, of was ze juist nog beneden? Misschien zat ze zwijgend op de rand van het bed haar haren te borstelen, dacht ik, met lange halen of juist korte, krachtige slagen van haar pezige

armen. Kroop ze tegen hem aan in bed, of keerde ze zich van hem af?

Ik ga verzitten en strijk mijn rok langs de zijkant van mijn been glad naar beneden. Mijn vingers glijden over het littekenweefsel, dat onder de dunne stof een serie hobbels en deuken over mijn dijbeen trekt. De doe-het-zelf-hechtingen van mijn moeder, omdat ze de dokter natuurlijk nooit had kunnen uitleggen hoe ik mijn dijen meermaals had kunnen openhalen aan de gesp van een riem.

Het is echt gebeurd.

Allemaal.

Echt gebeurd, binnen die cocon van verzwegen woorden die we met ons drieën steeds dichter weefden.

De pen wiebelt tussen mijn vingers. Ik sla het schrijfblok open.

'Schrijf het op,' zei jij, 'schrijf het allemaal op. Schrijven is misschien makkelijker dan praten.'

Ik veeg met mijn linkerhand over het papier.

Hoe mijn vader mij aanraakte was fout.

Maar hoe mijn moeder haar onmacht en blinde jaloezie op mij afreageerde … Het zal nooit makkelijk zijn daar woorden voor te vinden.

Ik verstevig mijn grip op de pen, zet mijn hand op de bladzijde. Moeilijk of niet, het is tijd om de stilte te verbreken.

OVER DE SCHRIJVER

Lisette van Eerten (1980) mag zich master in de klassieken noemen, maar verwondert zich vooral over het contemporaine leven.

Ze heeft met drie kinderen altijd tijd te kort, maar schrijft desalniettemin - Engelse non-fictie voor haar werkgever en Nederlandse fictie wanneer het maar kan. Daarnaast vertaalt, redigeert en fotografeert ze.

Verhalen van haar hand zijn opgenomen in enkele (wedstrijd)bundels en zijn ook regelmatig te vinden op haar Facebookpagina.

Ambi's reactie

Lisette laat je kennismaken met een meisje dat zich terugtrekt in de wereld van insecten. Haar observaties zijn poëtisch, maar gaandeweg ontvouwt zich een beklemmend familiegeheim. De hoofdpersoon leeft in stilzwijgen, gevangen tussen kinderlijke verwondering en een onuitspreekbaar trauma. Het verhaal snijdt diep, mede dankzij de subtiele vertelstijl en het dwingende slot.

Peter Slavenburg – Alles voor Elise

Mijn leven is in meerdere opzichten voorbij. Let wel: ik klaag niet, ik heb niets te klagen, want mijn laatste jaren bracht ik door met twee geliefden. Ik besef heel goed dat ik daarmee een beter bestaan had dan veel anderen. Ik kon me koesteren aan twee grote, allesomvattende liefdes. Ze werden me in één klap afgenomen. Nu slijt ik mijn dagen in dronken rouw en wanhoop. Ik zie zwaailichten maar hoor de sirenes niet.

Violist was ik, ruim twintig jaar lang. Mijn ouders – zij huisarts, hij docent klassieke talen – brachten me groot met liefde en aandacht. Mijn twee oudere broers tetterden beiden op een trompet en mijn jongere zusje kleefde haar onderlip vele uren per dag tegen het zilveren mondstuk van een dwarsfluit. Al die muziek overstemde ruim het kreunen en klagen van de patiënten in de wachtkamer van mijn moeder. Het was vaak nogal rumoerig bij ons thuis.

Op het Montessori Lyceum in Rotterdam, twaalf kilometer ver fietsen, viel ik de eerste weken nogal uit de toon. Vrijwel alle scholieren bespeelden een instrument - en ze schreven gedichten, speelden toneel, of maakten prachtige tekeningen en schilderijen. Ik las comics, Amerikaanse stripverhalen; dat vond ik al behoorlijk creatief, maar mijn mentor wilde dat ik een muziekinstrument zou kiezen. Als bedeesd ventje wist ik niet wat het moest worden maar mijn mentor wist dat wel. ”Viool,” zei hij beslist. ”Je voelt de snaren trillen, je kin rust op de klankkast en een viool ligt letterlijk dicht bij je hart.” Ik stemde aarzelend met hem in.

Een maandenlange kwelling volgde. Een dagelijkse martelgang voor mij, m’n ouders en m’n broertjes. Mijn zusje haalde extra diep adem en speelde door op haar dwarsfluit. Daar waar mijn broers me tijdens de avondmaaltijd minzaam negeerden, vroeg zij opgewekt: ”Gaat ‘ie goed?”

Een viool is een onmogelijk instrument voor een jongetje van twaalf. Mijn oefeningen klonken als angstkreten van onmenselijke wezens uit een ijzige hel, maar in de kerstvakantie was ‘ie er ineens: de tóón. Voor het eerst speelde ik een volle C, strak en zuiver. Tot m’n eigen verrassing en die van mijn docent kreeg ik de rest van het notenalfabet snel in de vingers. Ik leerde alles over mollen en kruisen, sleutels, toonsoorten, octaven en maten. Op de uitvoeringsavond voor de zomervakantie mocht ik optreden in een aula vol medescholieren, ouders en docenten. Een lief meisje begeleidde me op de piano. Gloeiend van opwinding boog ik voor m’n eerste applaus.

Pas in het eindexamenjaar kuste ik voor het eerst een meisje. Of beter: ik werd gekust. Ik kende haar nauwelijks maar tijdens een feestje nam zij plotseling plaats op mijn schoot. Ze sloeg een arm om me heen en duwde haar tong in mijn mond. Die onverhoedse invasie vond ik vooral ráár maar ik deed dapper mee; man van de wereld… In de jaren die volgden op het Conservatorium en daarna, vond ik seks fijn, leuk en lekker maar eigenlijk vooral interessant. Ik beleefde het als van een afstand. Boven de bed-geluiden uit hoorde ik in m’n hoofd mijn echte liefde, het Vioolconcert van Pjotr Ilitsj Tsjaikovski. Ik moest me bedwingen die muziek niet hardop mee te neuriën.

Veel violisten beginnen met spelen op zeer jonge leeftijd. Ondanks mijn achterstand mocht ik naar een voorspeelmiddag in Concertgebouw de Doelen. De concertmeester van het Rotterdams Philharmonisch Orkest keurde de kandidaten, zeventien sollicitanten voor twee plaatsen in de vioolsectie. De vermaarde Russische dirigent Valery Gergiev speelde op de achtergrond tinkelend met de ijsblokjes in z’n wodka. Een Japanse violiste en ik gaven elkaar na afloop een hand; Japanse violistes zijn nogal gereserveerd en willen niets weten van uitbundige felicitaties, maar ik kon de hele wereld wel zoenen. Ik zweefde een halve meter boven de grond. Stel je voor: een doodgewone jongen uit Berkel en Rodenrijs, amper 27 jaar, violist in een serieus en hoog gewaardeerd symfonieorkest. Het echte werk, alles wat ik altijd wilde: Mahler, Mozart, Brahms en Bartók.

- - -

Zeven dagen later strijkt ze naast me neer, aan een tafel in de personeelskantine. Ze komt uit Joegoslavië en speelt cello. Ze is vrij klein en stevig, met piekerig zwart haar en diepdonkere ogen. Ze pakt mijn linker bovenarm vast en zegt met een licht Slavisch accent: ”Wij moeten kennismaken. Ik heet Elise.” Ze spreekt in korte zinnen terwijl ik struikel over m’n woorden, want ik wil alles van haar weten: nu, meteen, onmiddellijk. Ze glimlacht en houdt mijn bovenarm steviger vast. ”Straks, na repetitie gaan wij bier drinken.” Dat doen we en na een paar biertjes zegt Elise: ”Wij gaan naar huis.”

In de woonkamer staan een formicatafel met twee stoelen en een doorgezakte bank. ”Hier woon ik niet echt,” zegt Elise met haar lage, hese stem en ze duwt me zachtjes naar een grotere kamer met zware gordijnen, losse tapijten over dikke vloerbedekking en muren die bekleed zijn met golfkarton. ”Dit is mijn echte huis.” In een hoek staat een babypiano naast een kostbare geluidsinstallatie en in het midden, vrij van alle muren, een fors bed bedekt met een kluwen donkere lakens, kussens en dekens. ”Later maken wij muziek maar nu spelen wij liefde samen. Meer kennismaken.” Met gesloten ogen en geopende mond loopt ze op me af. Haar heerlijke geur overweldigt me. Voordat onze lippen elkaar raken flitst het door m’n hoofd: Dit is dus liefde. Daarna verdwijnt elke gedachte. Even later blijken we in bed te liggen, onze kleding zoekgeraakt tussen de lakens.

Tijdens concerten en repetities verdeel ik mijn aandacht tussen Elise en de dirigent. Ze zit schuin tegenover me in de halve cirkel van het orkest. Waar ik probeer haar Nederlands te verbeteren, voert Elise me haar essentie van de Joegoslavische keuken: cevapcici en pivo. Ik kus haar borsten en voel me veilig. Haar ronde, stevige billen vragen om liefdesklapjes. Met haar – dankzij de cello – gespierde dijen, houdt Elise me gevangen. Ze plaagt met een dik aangezet accent: ”Pasj op jouw viebrrrato! Jaaj moete werke aan jouw viengerzjetting! Sjtrelen, sjtrélen, nieks sjtraajken!” Op haar piano pingel ik het Beethovendeuntje Für Elise. Ze staat achter me en masseert geniepig hard m’n schouders. Ik gooi er een schepje bovenop en zing luid en vals: ”Jaaaa, álles voor Elise.”

Na afloop van een concert lopen we naar huis. Als altijd pakt Elise bezitterig mijn bovenarm en ze trekt me stevig tegen zich aan. We praten over de uitvoering en de afgeleefde kop van Gergiev. Ook na acht jaar samen is het spannend; gaan we straks meteen door naar bed of stellen we dat nog even uit? Deze avond komt er geen antwoord.

Een verschrikkelijke explosie davert door de straat. De klap blaast me omver en even ben ik verblind. Godver, godverdomme, ik besef dat het een vuurwerkbom is, een waarschuwing van drugsklootzakken onder elkaar. Een snerpende gil gaat over in een ondraaglijk harde pieptoon, die langzaam oplost in stilte. Ik zie zwaailichten maar hoor de sirenes niet. Vanaf nu leef ik in de stilte van verscheurde trommelvliezen. Razend klauw ik om me heen, op zoek naar mijn lief, mijn leven. Angst slaat om in paniek, godverdomme waar is Elise?

Een krant formuleert het later met een dodelijk doelmatig dagbladcliché: ’De 48-jarige celliste bleek na aankomst in het ziekenhuis overleden’.

OVER DE SCHRIJVER

Peter Slavenburg (Rotterdam, 1955) is geen schrijver. Alles voor Elise is zijn fictiedebuut. Dat neemt niet weg dat hij zo’n veertig jaar aan het toetsenbord zat en vele strekkende kilometers tekst schreef als dagbladjournalist. Hij werkte als filmredacteur bij Het Vrije Volk, algemeen verslaggever bij het Rotterdams Dagblad en eindredacteur bij het AD. De laatste jaren gaat hij door het leven als een blijmoedige pensionado.

Ambi’s reactie

Peter Slavenburg schetst een krachtig portret van een violist. Zijn liefde voor Elise – en voor muziek – zindert door het verhaal. De

hoofdpersoon is getekend door melancholie, maar ook door diepe dankbaarheid voor de intensiteit van zijn ervaringen. Het verhaal is gelaagd, muzikaal en emotioneel scherp.

Nel Goudriaan - Onderstroom

Er zijn plekken waar de stilte luider klinkt dan woorden.

De zee ademt zwaar vandaag. Golven rollen traag naar de kust, strelen even het zand en trekken zich weer terug. Het strand is verlaten. Walter loopt vlak langs de vloedlijn; zijn blote voeten zakken bij elke stap een beetje weg. Aan zijn hand bungelen zijn versleten sneakers aan de samengeknoopte veters. Een oude gewoonte.

Even verderop, waar een pier van basaltblokken de zee in steekt, tekent zich een silhouet af van een vrouw, zittend op een verweerde, aangespoelde balk. Een sigaret rust tussen haar gebogen vingers. Rook kringelt in ijle spiralen omhoog. De manier waarop ze daar zit, roept een vaag, maar onontkoombaar gevoel van herkenning in hem wakker. Een flits van een zomer, lang geleden.

Hij vertraagt zijn pas. De wind vult zijn oren met geruis, lijkt hem terug te willen duwen.

Ze kijkt op. Donkere kringen tekenen zich af onder haar ogen. Haar handen bewegen onrustig. Dan doorbreekt het geluid van haar stem de monotone cadans van de golven: 'De zee is koud vandaag.'

Die stem. Het hese timbre, de warme ondertoon. Als een verre melodie. Een echo uit een ander, lichter bestaan. Een steek van pijn trekt door zijn borst.

Achter de vrouw beukt een onstuimige golf tegen de donkere basaltblokken. Water spat hoog op, druipt glinsterend terug in kieren en spleten.

Walter bekijkt haar nauwkeuriger. Een vaalblauwe jas hangt los om haar tengere lijf. Haar haren wapperen langs haar gezicht.

'Ik heb het gevoel dat ik je ken,' zegt hij aarzelend.

Ze glimlacht flauwtjes, een schaduw van de lach die hij ooit kende. 'Ik herkende je meteen aan hoe je je schoenen vasthoudt. Net als toen op het strand in Bretagne.'

Als een onverwachte, krachtige golf spoelt de herinnering over hem heen. Zij is het. Onmiskenbaar. Maar zonder de sprankeling die haar ogen zo vaak deed oplichten.

'Maria,' zegt hij zacht, bijna als een vraag. En nog eens, nu meer zeker: 'Maria.'

Daarna valt een stilte die zich uitstrekt, ver over het strand, verder dan de jaren die tussen hen in staan.

De waarom-vraag wringt zich als een scherpe kiezel door zijn keel, maakt zijn stem hees, bijna gruizig.

'Ik moest,' zegt ze. Haar stem klinkt mat, zonder de veerkracht die hij zich herinnert. 'Ik zat vast. Als ik was gebleven...'

Ze laat de zin in de wind hangen. Haar blik glijdt over de woeste golven.

Als ik was gebleven. Die woorden blijven haken. Tijdens de jaren dat ze onvindbaar was, had hij de schuld altijd bij zichzelf gezocht, vooral in de stille uren van de nacht. Maar nu suggereert ze iets buiten hem om. Iets wat haar gevangen hield. Een golf van spijt overspoelt hem, vermengd met een opkomende woede.

Hij wil iets zeggen, maar zijn tong lijkt verlamd. De jaren zonder haar waren als eindeloze eb, een leegte die ze nu opeens vult met haar aanwezigheid. Het bitterst was de absolute stilte. Geen brief. Geen telefoontje. Niets.

'Jarenlang heb ik gehoopt,' fluistert hij. 'Op een gegeven moment dacht ik dat je dood was. En die gedachte bracht me, vreemd genoeg, de rust waar ik zo naar verlangde.

Zijn ogen prikken. 'En nu zit je hier…' De rest van de zin slikt hij in.

'Zo voelde het ook voor mij,' zegt Maria. 'Alsof ik verdronk in een stilte die ik niet zelf had gekozen. Alles werd dof, kleurloos. Het

lag niet aan jou, Walter. Het zat in mij.'

Ze neemt een diepe trek van haar sigaret.

'Maria,' zegt hij opnieuw, langzaam, alsof hij de klank van haar naam wil proeven en haar zo wil vasthouden.

Voorzichtig neemt hij haar gezicht in zijn handen. In haar blik is iets donkers, een schaduw uit een leven dat hij niet kent. Haar huid voelt dunner onder zijn vingers. Haar kaaklijn is scherper.

Zo zitten ze een tijd stil naast elkaar, de afstand tussen hen gevuld met onuitgesproken woorden en lege jaren. Alleen het ritme van de zee beweegt tussen hen in, als een vermoeide klok die enkel herinnert aan het verstrijken van de tijd.

Dan lijkt het alsof alle vragen zich tegelijkertijd naar buiten willen persen: 'Waarom verdween je zonder iets te zeggen? Waar was je al die tijd? Waarom liet je niets van je horen? Waarom liet je me in de steek? Waarom …?'

'Ik heb vaak geprobeerd je te schrijven,' zegt ze, 'maar elke zin klonk vals en geforceerd. Alsof ik mezelf probeerde te overtuigen van iets wat ik niet kon uitleggen. Als ik het zelf al niet begreep, hoe kon ik het jou dan duidelijk maken?'

Ze staart naar haar handen. De sigaret is bijna opgebrand, het filter verschrompelt tussen haar vingers. Ze knipt het restant weg.

'En nu?' vraagt Walter. Hij kan zijn onzekerheid niet verbergen.

'Nu weet ik dat er, ondanks alles, toch nog iets van "ons" resteert', antwoordt ze met een vleugje van de oude Maria in haar stem.

Hij knikt. Woorden lijken nu te grof, te hard voor de fragiele sfeer die tussen hen hangt. Iets in hem is verschoven. Niet opgelost of vergeven, maar op zijn plaats gevallen, als een ontbrekend puzzelstukje.

Ze staan tegelijkertijd op, alsof een onzichtbaar koord hen verbindt. Maria strijkt haar jas glad, kijkt een laatste keer naar de zee.

'Ga je alweer?' vraagt hij.

Ze laat een zucht ontsnappen. 'Ja, maar ik zal jou niet vergeten, Walter. Dat heb ik nooit gedaan. Je was altijd in mijn gedachten.'

Hij pakt haar hand. Die voelt fragieler aan dan vroeger, maar haar grip is verrassend stevig.

'Je hoeft me niets uit te leggen,' zegt hij. 'Ik heb ermee leren leven dat ik niet op al mijn vragen een antwoord zal krijgen.'

Ze sluit even haar ogen. Het verzacht in haar gezicht, als een bries die het water streelt.

Ze lopen samen over het strand. Hun voetsporen parallel in het rulle zand. De lucht boven de horizon kleurt langzaam lichter.

Bij de voet van de duinen stopt ze. 'Hier neem ik afscheid,' zegt ze met heldere stem. 'Voor nu.'

Walter knikt, de onzekerheid knaagt weer. Ze kust hem op zijn wang. Licht, als een herinnering die even blijft hangen en dan onherroepelijk vervliegt. Hij kijkt haar na terwijl ze met trage stappen tussen het helmgras verdwijnt. Zijn schoenen bungelen nog altijd in zijn hand, een tastbare link met het verleden. Achter hem ruist de zee onveranderd verder, een constante stroom van komen en gaan.

Dan draait hij zich om. Laat het koele zand tussen zijn tenen glijden, een vertrouwd gevoel. Achter hem breekt de zon aarzelend door het wolkendek, een flauwe glans strijkt over het water. De warmte streelt hem slechts vluchtig, toch voelt de stilte in hem minder zwaar.

OVER DE SCHRIJVER

Nel Goudriaan schrijft sinds 2014 verhalen en gedichten die gepubliceerd zijn in meer dan dertig bundels. Ze won een aantal schrijfwedstrijden, o.a. de tweede prijs in de Ward Ruyslinck Schrijfwedstrijd voor korte verhalen (2020) en de Amstelveense Poëzieprijs (2019)

In haar bundel Henk & Anja (2020) vangen korte verhalen de tedere absurditeit van het dagelijks leven. Haar roman Hart & Hemel (2023) duikt dieper: een indringend portret van een homoseksuele man die zijn hart volgt, ondanks de veroordeling van zijn streng gereformeerde omgeving

Ze heeft een grote belangstelling voor taal en literatuur, speelt graag met woorden en zinnen. Haar werk kenmerkt zich door een

scherpe observatie van het alledaagse leven, vaak met een melancholische ondertoon en een vleugje ironie.

Ambi's reactie

Nel Goudriaan laat de stilte van een verlaten strand samenvloeien met de innerlijke stilte van een man die onverwacht zijn grote liefde terugziet. De hoofdpersoon is oprecht, zoekend en raakt ontroerd door het weerzien, dat zowel helend als verwarrend is. Het verhaal ademt rust en weemoed, en stelt zonder oordeel vragen over keuzes, gemis en spijt.

Anke Verbraak – Herman

Verveeld schuift Rosie de pion naar voren. Mens-erger-je-niet is niet leuk met je moeder, op een bloedhete vakantiedag.

‘Wanneer komt Mats terug?’

‘Mats is twee dagen weg. Hij gaat drie daagjes logeren, dat weet je toch?’

Rosie knikt. Ze staat op en loopt naar de keuken. Op het aanrecht staat een afgedekte kom met deeg. Mats bracht hem, vlak voor zijn logeerpartijtje. Er zat een briefje bij: elke dag roeren, op dag vier bloem, suiker en melk toevoegen.

‘De cake heet Herman,’ had Mats met een stalen gezicht gezegd. Pas toen Rosie het uitproestte van het lachen, klaterde zijn lach ook. ‘Vriendschapscake,’ noemde hij het. Rosie moest nog harder lachen. Herman was hun meest irritante meester ooit.

‘Mag ik nog een keer roeren?’

‘Je hebt al zeven keer geroerd.’ Lilian glimlacht. ‘Kom, we gaan een film kijken. Dat is ook leuk.’

Laat in de avond, Rosie slaapt al, gaat de telefoon. Pascalle, Mats’ moeder. Een trilling in haar stem verraadt dat ze op het punt staat in huilen uit te barsten.

‘Mats ligt in het ziekenhuis. Je moet komen. Met Rosie.’

Ze barst in huilen uit. Mats’ vader neemt de telefoon over. De anders zo rustige stem van Frits klinkt gejaagd. ‘Kom snel, Lilian. Misschien moeten we vannacht al afscheid nemen.’

Lilian stuurt de auto met een rotgang over de bijna lege snelweg. Op de achterbank dommelt Rosie. Zelfs met de raampjes open, is het warm. Binnen twintig minuten is ze er, waar de rit overdag een uur duurt. Ze parkeert bij de Spoedeisende Hulp en schudt Rosie wakker.

‘Zijn we er nu al?’

Met grote ogen staart Rosie in de deuropening naar de onmetelijk brede toegangshal. Er zit een portier in een hokje. In de verte loopt een verpleger. Verder is er niemand te zien. De witte muren en vloer weerkaatsen het tl-licht. Wat het meeste opvalt, is de stilte. Geen geroezemoes, geen haastige voetstappen, geen piepende karretjes.

‘Wauw,’ fluistert Rosie diep onder de indruk.

‘Doorlopen’ zegt Lilian. ‘We hebben haast.’

Onwillig laat Rosie zich meetrekken. Halverwege een loopbrug die het ene deel van het ziekenhuis met het andere verbindt, blijft ze opnieuw staan. ‘Wat is het groot!’

‘Opschieten, Rosie.’

Verbeten trekt Lilian haar mee. Tot ze bij de kamer komen, waarvan Frits het nummer heeft doorgegeven. De deur is gesloten. Achter de deur intense stilte.

Lilian durft niet naar binnen te gaan.

‘We waren in de familiekamer.’ Ineens staat Frits achter hen. Lilian schrikt zich rot. Rosie kijkt met grote ogen om. ‘Wat doen jullie raar! Waar is Mats?’

Zonder iets te zeggen opent Frits de deur. Op haar tenen loopt Rosie naar binnen, naar het bed waarop Mats ligt. Een infuus in zijn arm, een slangetje in zijn neus. Onrustig beweegt zijn hoofd heen en weer. Hij kreunt. Onder het dunne dekentje schokken zijn benen.

Voorzichtig legt Rosie haar hand op zijn arm en kijkt indringend naar zijn gezicht. Geluidloos verlaat Frits de kamer om een paar minuten later terug te komen met Pascalle.

Lilian slaat haar armen om haar heen. Pascalle huilt zacht. ‘Ze weten nog niet wat het is,’ zegt ze.

‘Laten we in de familiekamer praten,’ zegt Frits.

Rosie kijkt om. ‘Mag ik blijven?’

‘Ja,’ zegt Pascalle. ‘Blijf jij bij Mats. Praat maar tegen hem, hij hoort je vast.’

Uren later zijn ze thuis. Op het aanrecht staat de kom met deeg. Lilian haalt de theedoek eraf. Rosie kruipt op de bank. Met haar duim in de mond valt ze in slaap.

Voorzichtig roert Lilian door het dikke deeg. Over haar wang bungelt een traan.

‘Roeren,’ mompelt ze. ‘Blijven roeren.’

De vriendschapscake van Mats mag niet mislukken. Het is dag drie. Morgen mag Rosie er bloem, melk en suiker aan toevoegen. Ze moeten er goed voor zorgen, zij en Rosie samen.

Mats kreeg koorts, vertelde Frits. Zijn oma gaf hem een pilletje. De koorts werd erger. Ze bracht hem naar bed. Toen zijn opa ging kijken, had hij een koortsstuip.

‘Een epileptische aanval,’ vulde Pascalle aan.

‘En daar kwam hij niet meer uit.’

Lilian staart uit het keukenraam. De zon weerkaatst in de ramen van de overburen. Een felle straal priemt in haar ogen. Nog harder komen de tranen.

‘Mama?’

Rosie trekt aan haar arm. ‘Mag ik er nu de bloem en zo in doen?’

‘Nee, lieverd, morgen pas. We willen toch niet dat de cake mislukt?’

Zelden is Rosie meer toegewijd dan nu. Met een ongekende rust vult ze het deeg met de juiste hoeveelheden melk, bloem en suiker aan.

‘Als ie klaar is, moeten we hem bakken en verdelen,’ zegt ze.

‘Nee,’ verbetert Lilian haar. ‘Eerst het deeg verdelen om weg te geven en wat overblijft, bakken we.’

‘Ik geef hem aan alle vrienden die Mats en ik samen hebben.’

Het is buiten zo warm dat alle ramen en deuren gesloten blijven en niemand zich in de tuin vertoont. Wat niet erg is, nu Mats er ook niet is. ‘Ik denk steeds dat Mats nog uit logeren is,’ bekent Rosie.

Vanmiddag gaan ze weer naar het ziekenhuis. Frits belde nog. Mats was stabiel. Er is hoop.

Stug roert Rosie in het deeg. Het is een smeuïge massa. Meer brood dan cake, denkt Lilian. Jammer, Rosie houdt niet van brood.

‘Je kunt er ook rozijnen en noten aan toevoegen,’ had Pascalle gezegd.

‘Rosie lust geen noten,’ grijnsde Mats.

Frits had de auto al gestart. ‘Papa kan niet wachten,’ zei Mats. ‘Hij wil met mama leuke dingen doen.’

‘Wanneer ben je terug?’ Rosie vond het niet leuk dat hij wegging. Ze wilde met hem zwemmen en spelen bij het trekpontje.

‘Over vier dagen,’ zei Pascalle. ‘Jullie hebben tijd genoeg. Het blijft de hele week mooi weer.’

In het ziekenhuis is het weldadig koel. Rosie kruipt naast Mats op het bed. Ze zingt de liedjes die ze altijd samen zingen en vertelt over haar favoriete film. ‘Happy feet, over de pinguïns,’ zegt ze. ‘Want daar is het koud en dat is fijn, want buiten is het snoeiheet. Word nou eens wakker, Mats, dan kunnen we gaan zwemmen.’

‘Lieverd,’ zegt Lilian, wanneer ze weer thuis zijn. ‘Mats is heel erg ziek.’

Rosie roert in het deeg. Dag acht is het al. Morgen mag er weer melk, bloem en suiker bij.

'Als Herman klaar is, is Mats weer beter,' zegt ze stellig.

'Ja,' antwoordt Lilian. 'Laten we het hopen.'

Lilian neemt Rosie mee naar het meer. Te warm om thuis te blijven. Rosie plonst in het water, drijft op haar luchtbedje. Even lijkt ze alles vergeten. Maar thuis valt de spanning als een zware deken over hen heen.

Rosie pakt de suiker en de bloem, laat dan de bloem vallen. Aanrecht, vloer, Rosie zelf, alles bedekt met een witte laag.

'Mats gaat dood!' Rosies tranen trekken een spoor over haar witbestoven wangen

Lilian slaat haar armen om haar heen. 'De winkel is nog open. Ik haal een nieuw pak.'

Roeren, nog eens roeren. Zolang Rosie roert, blijft Mats leven.

Lilian stuurt haar naar bed. De nacht is niet langer zwoel te noemen. Geen wind, geen geluid.

Ook Lilian roert.

Vroeg in de ochtend, zoemt haar telefoon.

Ze staart naar het oplichtende schermpje. Neemt op, luistert, slikt.

Een uur later ligt Herman in de vuilnisemmer.

OVER DE SCHRIJVER

Verhalen vertellen is Ankes passie. Haar inspiratie vindt ze in het dagelijks leven: vaak iets kleins dat ze ombouwt tot een op zichzelf staand verhaal. In 2020 debuteerde ze met de psychologische thriller Water en wolfskers, gevolgd door de roman Wat weet men van een leven? Thema van beide boeken is dat juist het zwijgen zorgt voor de problemen. Oftewel: dat wat je niet zegt, daar gaat het om.

In het dagelijks leven is Anke HR-adviseur bij een maatschappelijke opvang. Luisteren is een kwaliteit die ze graag inzet.

Meer lezen? Wees welkom op haar website: www.ankeverbraak.nl

Ambi's reactie

Rosie, de jonge hoofdpersoon in Anke Verbraaks verhaal, houdt zich vast aan het deeg van een vriendschapscake terwijl haar vriendje vecht voor zijn leven. Haar onschuld en hoop staan in schrijnend contrast met de dreiging van verlies. Lilian, haar moeder, draagt een stille last mee. Het verhaal is intiem, realistisch en snijdt ongemerkt naar de kern van wat verlies met een mens doet.

Joseph Roelands – (W)onderwater

Het bootje wiebelt, terwijl Daisy de gespen van mijn duikuitrusting nog wat strakker aantrekt. Ze kijkt bezorgd. Niet verwonderlijk, alleen duiken naar zo'n diepte wordt afgeraden.

'Rustig aan, lieverd, ik moet nog kunnen ademen.'

'Niet leuk, Eddy,' zegt ze. 'Ik snap dat je erheen wilt, maar ik had liever gewacht tot Fabian er ook weer bij is. Als er iets gebeurt, krijg ik je nooit meer in mijn uppie omhoog.'

'Ik heb dit al duizend keer gedaan,' probeer ik haar gerust te stellen, terwijl ik al op de rand ga zitten. 'Weet je trouwens waarom duikers zich altijd achterover in het water laten vallen?'

Ze schudt haar hoofd.

'Omdat ze anders in de boot vallen.'

Daisy steekt haar tong uit maar toch krullen haar mondhoeken een beetje.

Het is heerlijk om haar te laten lachen. Ik zet mijn duikmasker op, check of ik kan ademhalen, steek mijn duim op en laat me in het ijskoude water kukelen. Nog even kijk ik naar mijn vriendin die nu over de rand kijkt. Dan zwem ik naar de boei met het touw, waarlangs ik naar het wrak kan afdalen.

Op achtendertig meter ligt het. Prima te doen, ik ben ooit tot bijna honderd gedoken. Terwijl ik me langzaam in het duister laat zakken, voel ik twee korte rukjes aan het touw om mijn linker pols. Daisy wil weten hoe het gaat. Ik geef er één terug, ten teken dat alles in orde is.

Bij de eerste dikke knoop in het touw, waar ik even stop, schakel ik de lamp op mijn hoofd alvast aan. Deze Schotse meren zijn minder helder dan het water op open zee. Op deze diepte, van een meter of vijftien, is het zicht al zeer beperkt. Zelfs met lamp zie ik niet veel meer dan een meter of vijf naar alle kanten.

Met alleen het geluid van mijn ademhaling en de bubbels die ik terugstuur naar het oppervlak, is het heerlijk stil hier. Ik hou van deze onderwaterwereld. Met een lange ruk aan het touw, geef ik aan dat ik verder ga.

Nog voor mijn pauze bij de tweede dikke knoop, zie ik in de diepte onder me een gouden gloed. Dat is vreemd. Zou er nog iemand bij het wrak aan het duiken zijn? Ik heb geen andere boten in de buurt gezien en behalve Fabian en ik kent ook niemand deze locatie.

Eind vorige week zagen we op de sonar van zijn boot, een merkwaardig signaal. De camera die we meteen lieten zakken, gaf niet het beste beeld, maar toch was er duidelijk de vorm van een soort boegbeeld te zien met daarachter de contouren van een schip. We hadden een wrak ontdekt!

Ik daal nu af, via het touw van de boei, waarmee we de plek gemarkeerd hebben.

Over drie dagen, komt Fabian met een grotere boot, meer duikers en de nodige uitrusting, maar ik kon me vanochtend niet meer bedwingen. Ik wilde het schip met eigen ogen zien.

Toch lijk ik nu dus niet de eerste te zijn. Het licht van beneden is heel constant, alsof de duikers amper bewegen, of misschien hebben ze hun lampen op bodemankers vastgezet.

Zodra het weer tijd is om verder te gaan, duik ik zo snel als ik kan dieper, in de richting van het licht. Op de bodem aangekomen, zie ik dat het schijnsel inderdaad vanaf het wrak lijkt te komen. Het beeld dat we met de camera zagen, is maar een meter of vijf, zes van mij verwijderd.

Toch klopt er iets niet. Het beeld lijkt nergens aan vast te zitten en de vage vormen van het wrak, dat we dachten te zien, liggen er een

flink stuk achter, waar ook de gloed is.

Langzaam loop ik over de zeebodem dichterbij. Dit is geen boegbeeld! Het is gewoon een echt beeld dat hier staat, met sokkel en al. Een soort zeemeermin, zoals je ze inderdaad ook wel eens voor op een schip ziet hangen. Lange haren, een ontbloot bovenlijf met prachtige borsten en een staart in plaats van benen.

Als ik naast het beeld sta, voel ik de druk van het water afnemen. Niet alleen dat, het water is ook aangenaam warm en het vreemde licht in het water lijkt me ineens helemaal te omhullen. Zelfs wanneer ik mijn lamp uitdoe, kan ik tientallen meters ver kijken, als op een klaarlichte dag, en wat ik zie lijkt zo uit een sprookjesboek te komen.

Hier ligt geen wrak. Dit is gewoon een soort huis. Inclusief, dak, ramen, deuren en zelfs een soort tuintje ervoor. Uit het huis komt een beeldschone jonge vrouw naar buiten lopen. Of, nou ja, lopen? Zwemmen, ze heeft geen benen.

Ik kan mijn ogen niet geloven: een zeemeermin! Of Meermeermin, want dit is geen zout water. Ze lijkt op het beeld, alleen veel jonger en nog mooier.

Als ze me ziet, is zij bijna net zo verbaasd als ik. Ze schiet weer naar binnen, maar al na enkele tellen zie ik haar hoofd weer om de hoek van de deur verschijnen.

Nieuwsgierig komt ze gracieus door het water zwevend langzaam dichterbij. Haar haren golvend achter haar aan. De huid is als dof zilver en haar staart glimt in het gouden licht.

Nog altijd hoor ik alleen mijn eigen bellenblazen.

Drie rukjes aan mijn linker pols. Daisy! Ze maakt zich zorgen.

Ik kijk op mijn duikhorloge. Shit, hoelang sta ik hier al? Ik heb nog tien minuten zuurstof. Ik ruk één keer kort. Niet dat alles in orde is, maar ik wil haar niet ongerust maken.

Toch begin ik nog niet aan de te lang uitgestelde terugweg.

Ik kijk naar de schoonheid die ik nu bijna kan aanraken. Sierlijk draait ze rondjes om me heen. Ze voelt aan mijn zwemvliezen en de stof van mijn duikpak.

Ik moet me beheersen om niet voortdurend naar haar volle borsten te kijken.

Dan komt ze me haar ogen heel dicht voor het glas van mijn duikbril. Ze kijkt me aan. Haar ogen stralen een warme gloed uit en zijn betoverend mooi. Haar handen strelen mijn gezicht.

Plotseling trekt ze het mondstuk tussen mijn lippen vandaan en drukt haar mond op de mijne.

Heel even ben ik in paniek, omdat ik zo niet kan ademhalen, maar dan geef ik me over aan de meest passievolle zoen die ik ooit kreeg.

'Welkom in mijn wereld, mooie jongen,' hoor ik haar stem in mijn hoofd. 'Maak je geen zorgen, ik zorg wel dat je weer terugkomt.'

De zoen gaat onverminderd verder. Mijn hele lijf gloeit …

***

'Hij is terug!' hoor ik een vreemde stem zeggen. 'Dat was op het nippertje.'

Ik open mijn ogen en kijk in een felle lamp. Ik lig op een soort brancard, nog steeds in mijn duikpak. 'Waar is …?' begin ik mijn vraag.

'Rustig blijven liggen, meneer. Uw vriendin is hier.'

Achter hem verschijnt een huilende Daisy.

Ze buigt zich voorover en kust me.

‘Alles is goed, lieverd,’ fluister ik.

‘Stapt u maar in, mevrouw,’ zegt de man weer. ‘Dan gaan we even naar het ziekenhuis, voor de zekerheid.’

Ik kijk naar de man, die achter haar de deur van de ambulance sluit.

Zijn hand heeft overduidelijk zwemvliezen tussen zijn vingers.

OVER DE SCHRIJVER

Joseph Roelands is een jaar of vier geleden begonnen zijn schrijfsels, die hij al zijn hele leven produceert, met het publiek te delen. Deels in eigen beheer, zoals zijn EsotErotische Julia-trilogie (deel van de Starr reeks), en deels bij meerdere uitgevers, middels korte verhalen in vele bundels.

Hij schrijft in diverse genres, van feelgood en erotiek tot gedichten en fantasy, en heeft inmiddels een behoorlijke reeks publicaties op zijn naam staan. Daarnaast vindt hij ook nog tijd voor korte verhalen op diverse sites, blogs en het meedoen aan schrijfwedstrijden.

Zijn vorig jaar aangekondigde ‘website’ laat tot zijn eigen schaamte nog even op zich wachten.

Ambi’s reactie

Joseph Roelands neemt de lezer mee in een fantasierijke duikexpeditie. Eddy, de hoofdpersoon, is strak neergezet in zijn nieuwsgierigheid, tikje roekeloosheid. Zijn verwondering krijgt geur en kleur op achtendertig meter onder de oppervlakte: speels, erotisch en lichtvoetig. Het verrassende einde trilt na in de stilte.

Bruno Lowagie – Medeplichtig

Lees dit met je ogen dicht, want ik ben nog altijd niet over mijn schaamte heen. Het liefst wil ik dit verhaal geheim houden; tegelijkertijd moet ik het kwijt.

Ik was nog jong; het was mijn eerste job; de tijdsgeest was anders. Ik kan veel excuses inroepen, maar dat maakt me niet minder medeplichtig. Na al die jaren is het schuldgevoel nog steeds aanwezig.

Twee maanden nadat ik afstudeerde, kon ik aan de slag bij de dienst cultuur van mijn geboortestad. Ik kwam terecht in een landschapskantoor waar ik kennismaakte met vier collega's en een directeur.

Walter was een oudgediende. Hij kwam elke dag als laatste op kantoor en begon zijn werkdag met een koffie en de krant. Na de dagelijkse pauze om drie uur 's middags had hij vaak een uitvlucht klaar om vroeger naar huis te vertrekken. Soms liet hij ons na de lunch al in de steek.

Nellie was iets jonger dan Walter, maar ze kenden elkaar al meer dan dertig jaar. Zij vergoelijkte zijn werkattitude. 'Er was een tijd dat hij zich dag en nacht inzette voor meer cultuur in de stad,' vertrouwde ze me op mijn eerste werkdag toe, zodra Walter de deur uit was. 'Hij was ervan overtuigd dat hij het tot directeur zou schoppen, maar hij besloot minder te werken toen Antoine met die functie ging lopen. Dat was zijn onuitgesproken protest. Je moet hem dat niet kwalijk nemen. Hoe zou je zelf zijn?'

Nellie verwachtte geen antwoord op haar vraag, maar knipoogde naar Bartel, de hippe dertiger die mee op de foto wilde bij elke door de dienst gesubsidieerde activiteit. Hij had ambities in de politiek. Positief in het nieuws komen was van het grootste belang voor hem.

'Als een dossier te lang bij Walter bleef liggen,' legde Bartel uit, 'dan verdeelden we het werk onder ons drieën: Nellie, Fien en ik. Op den duur werd dat echter wat veel voor ons, daarom ben jij erbij gekomen.'

Fien stelde zich met een lauwe handdruk aan mij voor. Ze was een jaar eerder dan ik afgestudeerd aan dezelfde universiteit. Ik herkende haar niet en meer kwam ik ook niet over haar te weten. Zij was een stille werkkracht.

Tot slot was er nog Antoine, de cultuurbarbaar die indertijd de goedbetaalde job van directeur voor de neus van Walter wegkaapte. Hij had uiteraard een kantoor voor zich alleen.

Antoine kwam zelden onaangekondigd onze werkplek binnen. Je hoorde hem van ver aankomen, altijd druk in gesprek op zijn mobieltje. Walter boog zich dan over zijn klavier, zijn rug gekromd, zijn ogen strak op de toetsen gericht, alsof hij op het punt stond de beste openingszin uit de literatuur te schrijven.

Nellie keek vlug in een handig spiegeltje dat ze dicht bij de hand hield. Was haar kapsel in orde? Zat haar bloesje goed?

Hoe Bartel reageerde, hing van de recente persberichten af. Als niet hij, maar Antoine op de foto stond bij een artikel over cultuur, dan gunde hij zijn directeur geen blik waardig. Was Bartel er wel in geslaagd zich in de kijker te werken, dan lag de bewuste krant op zijn bureau en kon hij het niet laten te vragen: 'Hebt u dit artikel al gezien, meneer de directeur?'

Fien zei nooit een woord te veel, ook niet als Antoine haar complimenteerde om een leuke jurk of een nieuwe lippenstift. Ze bleef afstandelijk mysterieus.

Zelfs toen ik er al een maand werkte, kon Antoine zich mijn naam niet herinneren. Dan zei hij: 'Jij daar, nieuwe, kom je even mee naar mijn bureau? Ik wil iets met je bespreken.'

Zijn stem had iets dwingends, iets waar je niet tegenin durfde te gaan, maar ik stond daar niet bij stil. Zo sprak hij ook Nellie, Bartel en Fien aan. Walter was lucht voor hem.

Ik moet toegeven dat ik nooit erg sociaal ben geweest. In het begin viel me niets bijzonders op aan mijn collega's, tot ik op een dag

bijna tegen Fien opbotste bij het verlaten van het toilet. Ze haastte zich net uit Antoines kantoor. Haar oogschaduw was uitgelopen en haar ogen waren roodomrand.

Ik kende haar niet goed genoeg om vervelende vragen te stellen, zoals: 'Is er iets gebeurd? Alles goed?' Een stemmetje in mijn hoofd fluisterde dat ik mijn schroom om haar aan te spreken moest overwinnen, maar ik drukte het weg. Niemand houdt van een bemoeial, toch?

Zonder een woord te zeggen, hield ik de deur naar de sanitaire voorzieningen voor haar open. Even later zat ze weer aan haar bureau, haar haren gekamd, haar make-up weer helemaal in orde, alsof er niets gebeurd was. Ze glimlachte naar me toen ze merkte dat ik naar haar keek, maar haar ogen lachten niet mee.

Vanaf dat moment begon ik te letten op het gedrag van mijn andere collega's telkens als Fien door Antoine naar zijn kantoor werd geroepen. Walter ging hoofdschuddend achterover zitten. Nellie stortte zich op haar werk, alsof ze een moordende deadline moest halen. Op het gezicht van Bartel verscheen een grijns, zijn ogen verraadden heimelijke binnenpretjes.

Wat deed Antoine in zijn kantoor met Fien? Wilde ik dat wel weten? Ik hield mijn wilde gedachten onder bedwang. Ik had er iets over kunnen zeggen, ik had iets kunnen doen, maar ik keek weg.

Ik was de laatste persoon die Fien levend zag. Het viel iedereen op dat ze een nieuw jurkje had gekocht. Ze was altijd piekfijn uitgedost, maar die dag overtrof ze zichzelf.

'Jij ziet er helemaal klaar uit voor het weekend,' zei Bartel, die anders enkel interesse had in zichzelf. 'Heb je een date vanavond?'

Fien schudde verlegen haar hoofd: 'Nee, ik heb andere plannen.'

Ik herinner me niet of ik haar een goed weekend toewenste toen ik naar huis vertrok. Walter, Nellie en Bartel waren al lang vertrokken. Niemand was dieper ingegaan op haar plannen voor de avond. Misschien had ik ernaar moeten vragen. Misschien had ze dan haar hart gelucht. Wie weet was ze er dan nog geweest.

Nellie ontdekte haar op maandagmorgen. Ik beeld me in hoe haar luide gil door de stilte van de ochtend sneed. Ik had me die dag overslapen. Een politielint blokkeerde de ingang van de cultuurdienst toen ik aankwam.

Een voor een werden we verhoord. Eerst Antoine, dan Walter, Nellie, Bartel en ik. Op de vraag wat Fien volgens ons tot haar wanhoopsdaad had gedreven, bleven we het antwoord schuldig. We waren maandenlang stille getuigen geweest. Uit gewoonte bleven we zwijgen.

In de weken die volgden, kon ik mijn blik niet van haar lege plaats afhouden. Uiteindelijk zocht ik een andere job. Ik ging weg zonder afscheid … in alle stilte.

OVER DE SCHRIJVER

Na een carrière van een kwarteeuw als ontwikkelaar en ondernemer in de IT-sector keerde Bruno Lowagie terug naar een oude hobby: schrijven. Sinds 2019 publiceert hij werk in verschillende verhalenbundels en tijdschriften. In 2025 verschenen 42 van zijn beste verhalen in een uitgave van Poespa Producties met als titel 'Onvoltooid toekomstige tijd'.

Ambi's reactie

Bruno Lowagie zet een ongemakkelijke spiegel voor: een jonge ambtenaar die zwijgt terwijl hij getuige is van grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer. De ik-figuur reflecteert met schaamte op zijn passiviteit. De vertelling is compact, maar doordrenkt met morele

twijfel. De bekentenis is niet vergoelijkend, maar oprecht, en de stilte is hier een teken van medeplichtigheid.

Alida van Sambeeck – Waterkind

Ik sta in het water en gooi je omhoog. Een seconde zweef je boven de waterlijn. Vlak voordat ik je opvang en we samen onderduiken hoor ik jouw lach. Subtiel, nauwelijks hoorbaar voor buitenstaanders, alleen bedoeld voor mij.

In de nacht dat jij geboren werd, onweerde het. Een stortregen roffelde op het dak en de wind sloeg hard tegen de ramen van ons oude huis.

Je kwam op de wereld tijdens een oorverdovende blikseminslag en precies op dat moment vielen alle apparaten in huis stil. De staande lamp in de slaapkamer ging kapot. Het bedieningsknopje vloog door de lucht en raakte de muur achter mij. In het donker sloot ik vermoeid en opgelucht mijn ogen. Je was er, het was volbracht.

Toen het licht weer aanging, zag ik door mijn wimpers de verloskundige zorgelijk fronsen. Ik wist niet waarom: vanwege het natuurgeweld hoorde ik niet dat er niets te horen was. Je was stil.

Ik strekte verlangend mijn armen uit. 'Mag ik hem?'

Ze legde je op mijn lege buik. Je armpjes en beentjes hingen slap langs je lijfje. Je kneep je ogen stijf dicht. Je was er, maar je leek er niet te willen zijn.

En dat terwijl de bevalling zo vlot was verlopen. Je zwom naar buiten door de tunnel en ik gaf het tempo aan. Een sublieme, symbiotische samenwerking, een samenwerking waar je achteraf spijt van leek te hebben.

De zon schijnt door de grote ramen en weerkaatst op het water. Het is zomervakantie en er zijn veel kinderen in het zwembad. Tijdens het omkleden deden ze net alsof ze niet naar je keken. Ongetemde beesten. Verblind door het zonlicht zie ik hun tengere silhouetten. Ze gooien te hard met de bal en raken andere zwemmers. De jongens schreeuwen en proberen krijsende meisjes onder water te duwen.

Gisteren liep zo'n snotaap naar ons toe. ´Mevrouw, mag ik u iets vragen?'

Zijn vriendjes stonden een eindje verderop. Besmuikt giechelend met hun hand voor hun mond.

´Ja hoor.'

De jongen aarzelde, hij streek vluchtig door zijn natte haar en keek kort over zijn schouder. Ik vermoedde een weddenschap, ze hadden elkaar opgejut en hij hing de stoere jongen uit.

Aangemoedigd door de anderen wees hij naar jou met een bleek, mager vingertje. Aan het topje hing een druppel, net zoals aan het puntje van zijn neus.

'Is hij nog niet helemaal af?'

Ik wilde dat rotjoch een pets verkopen, maar voordat ik uit kon halen, rende hij al richting het groepje. De tegels waren nat, hij gleed uit, viel in het water en schaafde zijn kuit. Ik reed glimlachend voorbij en reed per ongeluk met de rolstoel over zijn vingers terwijl hij probeerde zichzelf op te trekken.

Jij had een van hen kunnen zijn, drakerig en vervelend, maar jij bent anders.

Al dertien jaar is het alsof je wacht op het juiste moment om echt te ontwaken, zoals volle boomknoppen wachten op de lente. Ik weet dat het altijd zo zal blijven, jij bevroor in de tijd en we bevroren samen.

Als we aan de rand van het zwembad zitten blijft je blik vaak ergens hangen. Op de dansende schittering van de zon op het water. Op de deinende golven, gemaakt door ritmisch voorbijglijdende zwemmers, of op hoog opvliegende spetters als gevolg van een bommetje.

Het is enkel hier waar je enige fascinatie laat zien. Je reageert niet op harde geluiden, niet op muziek, zelfs niet op mijn stem, misschien

hoor je me, misschien niet. Het maakt niet uit. In de stilte zie ik jou en jij ziet mij, we begrijpen elkaar, we hebben onze eigen taal.

Ik neem je niet meer mee naar specialisten. Jouw stoïcijnsheid is zo alomvattend dat je niet te testen bent, en wat doet het er eigenlijk toe? Je bent zoals je bent.

Ik hou van je dikke, donkere haardos, van je roze wangen, van je ranke handen, en ook van je openhangende mond, je scheve rug, je krachteloze armen, benen en nek. Van je oneindige blik op het water.

Zolang je lacht, blijven we nog even. Ik vang je op en met jou in mijn armen zak ik naar de bodem en zet me af. Als een raket schieten we uit het water en ik gooi je opnieuw omhoog, en opnieuw, en opnieuw, en opnieuw.

OVER DE SCHRIJVER

Alida van Sambeeck (1968) werkt als verpleegkundige in de GGZ en Gehandicaptenzorg. Zij begeleidt al drie decennia mensen met ernstige beperkingen en psychiatrische problemen. In haar privésfeer ondervond ze jarenlang emotioneel misbruik en stalking.

In haar verhalen combineert Alida haar persoonlijke en professionele ervaringen. Ze brengt complexe onderwerpen zoals beperkingen en geestelijke problemen zeer empathisch over het voetlicht om daar bewustzijn en begrip voor te vergroten.

Ambi's reactie

Alida van Sambeeck portretteert een moeder en haar gehandicapte zoon met grote tederheid. De hoofdpersoon is krachtig en liefdevol, haar stem gedragen door acceptatie en stille strijd. Het water, waarin haar zoon even oplicht, is hun gedeelde ruimte van geluk. Een intiem verhaal waarin liefde de grenzen van beperking overstijgt, geschreven met zachte precisie.

Frans van der Eem – Een goed gesprek

Het diepe bandenspoor doemt links van mij op uit de zeevlam die steeds verder het strand op sluipt. Het spoor is doorgroefd met afbrokkelende woorden van zand. Ik loop mee naar rechts: “Langzaam groeit in mij de ander die in niets op me lijkt en toch alles in zich heeft van mij die hem baren moet.”

Ik herken het citaat, het komt uit “Het vak” van Remco Campert. Ik ken meer gedichten die ingaan op de relatie tussen een schrijver en zijn hoofdpersoon, maar Campert is, zoals altijd, helder. De hoofdpersonen in mijn verhalen lijken in niets op mij, maar ik geef hen wel veel van mijzelf mee.

De mist rukte plotseling op vanaf de Noordzee. Een voorbode misschien van de vloed, die zich aandiende met een zacht, geruststellend ruisen dat ongetwijfeld bedoeld was om de argeloze strandwandelaar in slaap te sukkelen. Julia Blackburn schreef: “Het land is een zee die nog moet komen.” Waarvan akte. We moeten waakzaam blijven, want we kunnen niet alles tegenhouden met woorden.

Ik loop naar de vloedlijn, daar waar het strand wordt gladgetrokken door het water. Mijn weerzien met de woorden van Campert heeft me aan het denken gezet. De hoofdpersoon als kindje van de schrijver. Nu stopt elke schrijver wel iets van zichzelf in zijn personages, maar ik zie mijzelf meer als een soort Frankenstein: Ik zet mijn personages net zo secuur in elkaar als hij zijn monster. Waarna ik wacht op het onweer, het dak openschuif en de schakelaar omzet. Poef, een aansprekend personage! Een “character”, zoals dat in het Engels doeltreffend heet.

De zee knabbelt aan mijn blote voeten, die langzaam wegzakken in het uitvloeiende natte zand. Het ruisen is gestopt, de vloed stormt nu geluidloos op de kust af. De mist is inmiddels zo dicht dat alle geluid wordt gedempt. Of misschien wel weggezogen, afgevoerd. Is daar ergens een opslagplaats voor? Zo’n Shurgardloods, maar dan exclusief voor geluid? En zo ja, is er dan ook een plek waar je stilte kan stallen? Want daaraan heb ik nu even behoefte. Ik hou niet van stilte om me heen. Dat maakt me veel te bewust van het rumoer in mijn hoofd.

Ik maak tijdelijke voetstappen aan de rand van de wispelturige vloedlijn. Links weet ik het strand, rechts de zee, maar ze zijn er niet. Ik hoor alleen mijn eigen ademhaling. En als ik mijn handen over mijn oren leg, hoor ik het ruisen van mijn bloed. Wat beter is dan het gezeur van mijn personages.

‘Ho even, nu ga je te ver!’

Ik sta abrupt stil en kijk om me heen. Door de dikke mist zweven donkere vlekken, die in elkaar overvloeien en zich weer losmaken. Ik moet denken aan de vloeistofdia’s die heel vroeger werden geprojecteerd op de muren van ons jeugdhonk, maar dan in grijstinten.

‘Jij vind jezelf heel wat, hè!’

De stem is bijna toonloos. Ik ken niemand die zo praat, maar toch klinkt het vertrouwd.

‘Wie ben je?’ roep ik. ‘En waar? Kan je niet wat dichterbij komen?’

‘Dichter bij jou? Dat kan niet, schrijvertje van me.’

Dan besef ik het. De stem komt niet van buiten, van ergens uit die verstilde mist, maar van binnen uit mijzelf. Dat verbaast me eigenlijk niets.

‘Jij bent een van mijn personages,’ constateer ik droogjes.

‘Mis! Ik ben ál je personages. In ieder geval de belangrijkste.’

‘Mijn hoofdpersonen.’

‘Nu wel goed geraden.’

‘Je bent dus al mijn personages. En dus allemaal verzonnen. Door mij.’

‘Verzonnen? Ik praat tegen je, toch?’

‘Idioot. Ik praat gewoon tegen mezelf, met jouw stem. Niet leuk, maar wel goed dat we nu eens van gedachten wisselen. Eindelijk wat afspraken maken.’

‘Ik ben wel echt, kijk maar!’

De zwarte vlekken in de mist voegen zich samen tot een flikkerende, menselijke gestalte.

‘Mooie truc, maar je bent slechts een verzameling woorden op papier. Een verzinsel van mijn verbeelding.’

Een schelle lach galmt door mijn hoofd. ’Denk je dat? Ha! Ik ben degene die jouw verhalen vorm geeft, ze adem in blaast. Jij bent slechts een doorgeefluik, een kanaal voor mijn bestaan.’

‘Mooi geprobeerd,’ zeg ik fel. ‘Maar ik ben degene die de woorden schrijft, die jou daarmee tot leven heeft gewekt.’

De gestalte die zo dicht bij me staat en toch zo ongrijpbaar blijft, schudt zijn hoofd. ‘Je schrijft alleen op wat er al gebeurt. Ik ben degene die het verhaal voortstuwt, keuzes maakt, emoties voelt. Jij mag meeliften met de karavaan.’

Even aarzel ik. Heeft hij misschien toch een beetje gelijk? Heb ik niet vaak het gevoel dat mijn personages mijn pen over de pagina sturen? Ik verman me.

‘Zelfs als dat waar is,’ zeg ik, ‘ben ik nog steeds degene die over jouw lot beslist. Ik kan de omstandigheden veranderen, je bestemming herschrijven, je laten sterven. Noem maar op.’

‘Kun je dat? Of ben je simpelweg gebonden aan het verhaal dat zich ontvouwt? Dat ik ontvouw. Je bent niet de meesterpoppenspeler die je denkt te zijn. Je bent slechts een schrijver.’

‘En jij bent slechts een personage. Maar weet je, deze discussie heeft geen zin.’

‘Hoezo?’ vraagt hij. Hij klinkt opeens op zijn hoede.

‘Wij zijn tot elkaar veroordeeld zolang het verhaal duurt. Daarna gun ik jou je eigen leven, maar je laat mij verder met rust.’

‘Maar …’

‘Ik ben en blijf degene die jou, jullie, heeft gecreëerd en alles om je heen, in de spreekwoordelijke zes dagen. En ik heb de macht om je de deur te wijzen, je weg te sturen, vergeet dat niet.’

‘Ik heb ook bestaansrecht,’ zegt hij zwakjes.

‘Natuurlijk. En ik zal daar soepel mee omgaan. Maar voor nu is het genoeg. We spreken elkaar weer als ik daarvoor de tijd rijp acht.’

Het blijft stil en ik weet dat hij terug is gekropen in zijn hok. Mokkend, ongetwijfeld.

De mist wordt dunner. De stilte wordt verdrongen door een diep gegrom. Intuïtief doe ik een paar stappen opzij, al weet ik niet waar het geluid vandaan komt. Geratel. Dan knarst er overduidelijk een oude versnellingsbak. De Vliehors Express? Nu? In de mist? Onmogelijk. Het knerpen van zand dat wordt samengeperst. Ik kijk omlaag. Aan mijn voeten verschijnt een bandenspoor waarin woorden zijn geëtst. Terwijl de woorden zich aaneenrijgen, verflauwt het gegrom en gaat het over in een regelmatig ruisen. Ik lees mee met het spoor dat de zee in loopt: “Uit woorden kwam ik opgedoken, in wartaal ging ik kopje onder.” - vrij naar Paul Demets.

De zon breekt door de nu snel vervliegende nevels heen en overgiet het strand met een helder licht. Er is niemand in zicht. Alleen de zee beweegt, zij het wat stroperig, alsof hij aarzelt om de ommezwaai te maken van vloed naar eb. Ik loop door het opwarmende zand naar de duinenrij, waar een smalle, door voeten omwoelde duinovergang omhoog kronkelt. Mijn hoofd is leeg, geen rumoer meer. Ik krijg een mooi idee over een schrijver die de confrontatie aangaat met zijn personages. Gehaast loop ik het duin over, naar mijn gerieflijke

schrijfhuisje. Ik wil snel aan mijn verhaal beginnen voordat mijn hoofdpersoon ermee vandoor gaat. Hij moet beseffen wie hier de baas is.

OVER DE SCHRIJVER

Frans van der Eem publiceerde de afgelopen zeven jaar ruim honderd korte verhalen in (tot nu toe) 44 verzamelbundels en online. Hij heeft zich teruggetrokken uit het schrijfwereldje, maar schrijft nog wel op verzoek. In 2025 en 2026 zullen er dan ook verhalen van zijn hand verschijnen in een aantal themabundels. Maar Frans houdt zich vooral weer bezig met zijn oude liefdes, gitaar en fotografie.

Ambi's reactie

Frans van der Eem voert de lezer mee in een filosofische bespiegeling over schrijverschap. De hoofdpersoon is de schrijver zelf, in gesprek met zijn eigen personages. Het verhaal is ironisch, prikkelend en intelligent. De mist en het strand vormen een passend decor voor deze innerlijke dialoog over macht, autonomie en de rol van verbeelding.

Johan van de Velde – De vlakte in de nacht

De woorden van Mao klonken door in zijn hoofd, het was ook het enige dat hij hoorde. Voor, achter en naast hem liepen duizenden mannen en vrouwen. Hij zag de silhouetten van een enkeling, maar hoorde niets.

Bijna een jaar geleden waren ze vertrokken voor een onmogelijke reis naar het noorden. Omringd door vijanden moesten ze duizenden kilometers afleggen om in veiligheid te komen. Van zijn strijdmakkers was nog maar een handjevol over. De tocht had zijn tol geëist en dat hij nog in leven was, voelde als een klein wonder. Enkele maanden terug had hij gedacht te bezwijken aan hoge koorts en meerdere keren had vijandelijk vuur mannen fataal getroffen die bij hem in de buurt liepen.

In de onherbergzame bergen was het gevaar het kleinst. Daar durfde de vijand zich nauwelijks te wagen en was alleen het vinden van voedsel een uitdaging. De afgelopen weken waren als een oase geweest. De berggeiten waren eenvoudig te vangen en overal kwamen ze kleine riviertjes met helder water tegen. Het voeden van nog geen tienduizend man was een stuk eenvoudiger dan het tienvoudige waarmee ze ooit begonnen waren.

Gisteren hadden ze vanaf de laatste bergtoppen de enorme vlakte kunnen zien die ze moesten oversteken. Mao had zijn manschappen toegesproken. Ook deze keer hadden ze één nacht om een afstand van zo'n dertig kilometer te overbruggen. Het moest in absolute stilte gebeuren; de vijand wist ongeveer waar ze zich bevonden en patrouilleerde juist in deze regio.

Weiguo had maar met een half oor geluisterd. Ooit was Mao zijn grote voorbeeld geweest en wilde hij niets liever dan hem dienen. Inmiddels wist hij beter. Ook Mao was gewoon een mens, die soms bikkelhard kon zijn. Afhaken was geen optie meer, de vijand of zijn kameraden zouden hem zonder pardon neerschieten. Het enige wat restte, was doen alsof hij een trouwe aanhanger was van de Rode Vos, zoals ze Mao inmiddels noemden. Slim en behendig, maar ook meedogenloos. Het leek hem amper te deren dat zoveel van zijn mannen gedood waren tijdens de lange mars.

Weiguo keek om zich heen. Hij zag nauwelijks iets. Links van hem zag hij een man, rechts van hem twee. Voor zich volgde hij het spoor van degene die voorop ging.

Elke stap die hij zette, leek te weerklinken in de machtige stilte die hen onzichtbaar moest maken voor de vijand. Weiguo probeerde te tellen hoeveel nachten ze al zo gelopen hadden. Het lukte hem niet meer, het waren er te veel. Eén keer was zijn enkel halverwege dubbelgeklapt. Zijn gekreun had geklonken als het spervuur van een mitrailleur. Toen had hij geluk gehad.

Die andere nacht, toen een hoestbui hem overviel, had zijn beste vriend naast hem gelopen. Die ving de kogels op die voor Weiguo bedoeld waren. Op nachten als deze doemde het gezicht van zijn vriend nog altijd te vaak voor hem op.

Deze nacht was de ondergrond nagenoeg egaal. De maan verlichtte het landschap niet en naarmate de nacht vorderde, maakte een lichte mist het zicht nog slechter. Perfecte omstandigheden en juist daarom levensgevaarlijk. Dat wist Weiguo. Om te overleven moest je bij elke stap het gevaar onderkennen. Elke gedachte dat de tocht misschien bijna voorbij was, vergrootte het risico. Zijn hartslag steeg en in de stilte was dat het enige wat hij nog hoorde.

Het wachten was op de eerste fout. Het ging nooit perfect. Er was altijd iemand die het verklootte. En dit keer klonk het geluid ver weg. Waarschijnlijk was bij iemand zijn rugzak van de schouders gegleden en op de grond gevallen. Het doffe geluid rolde als een lawine over de vlakte, alsof het bleef toenemen in kracht.

Weiguo probeerde te bepalen of het geluid voor of achter hem had geklonken. Dat verschil kon het verschil tussen leven en dood zijn. Hij hield zijn adem in, luisterde gespannen. Zou dit het sein voor de vijand zijn?

Er gebeurde niets.

Opgelucht haalde Weiguo adem om direct daarna verrast te worden door het geluid van vijandelijk vuur. De knoop in zijn maag zakte naar zijn benen, onderweg zijn ontlasting meenemend. Het was niet de eerste keer dat hij met poep in zijn broek in veiligheid raakte. Even hoorde hij de stem van zijn vriend: met vuiligheid in veiligheid. Hij was zeker niet de enige.

Het gegil klonk achter hem. Weiguo had geluk, althans, zo leek het. Vaak was de vijand zo versnipperd dat slechts een deel van de groep werd aangevallen. Soms was dit juist het begin van nog veel meer ellende.

Het schieten duurde niet lang. Het gekerm lieten ze snel achter zich en de groep liep rustig maar gestaag verder.

De stilte daalde opnieuw over hen neer. Hoe ver het nog was, wist Weiguo niet. Het kon nog uren duren, of zomaar voorbij zijn.

Hij zette zijn stappen voorzichtig. Hij hoorde niets meer. Het leek erop dat hij weer een nacht zou overleven.

Het was weer helemaal stil.

Totdat, naast hem, iemand kuchte.

OVER DE SCHRIJVER

Johan van de Velde (1966) is boekhouder van beroep en woont met zijn vrouw en twee zoons in Dordrecht. Zijn hobby's zijn schrijven, lezen, hardlopen en wandelen.

Pas op latere leeftijd is hij begonnen met schrijven en is het een echte passie van hem geworden. Een aantal van zijn korte verhalen is gepubliceerd bij verschillende uitgeverijen en uitgeverij Ambilicious heeft zijn roman Burgerloog uitgebracht. Op dit moment is hij hard aan het werk aan een nieuwe roman.

Johan is vooral gefascineerd door geschiedenis en veel verhalen van hem spelen zich af in het verleden, waarbij hij probeert te ontdekken wat er werkelijk gebeurd zou kunnen zijn.

Ambi's reactie

Johan van de Velde brengt ons naar de duistere stilte van een militaire mars. Hoofdpersoon Weiguo is moe, op zijn hoede, en getekend door het verlies van kameraden. De dreiging is onzichtbaar maar alomtegenwoordig. Het verhaal vangt perfect de spanning van overleven, het schuldgevoel van de levenden en de dodelijke kracht van een kuch in de nacht.

Nicole van der Spek – Nachtgast

Het was zes maanden geleden dat Eva wakker werd in het ziekenhuis, haar hoofd omzwachteld en haar gehoor weg. Een klapband. Haar auto over de kop. Een vrachtwagenchauffeur, toevallig passerend, haalde haar uit het wrak. Ze had het ternauwernood overleefd en kon zich niet herinneren wat er was gebeurd en waarom ze op die plek was.

Na haar revalidatie nam ze ontslag als docente en verhuisde naar haar zomerhuisje aan de rand van het bos. Geen verkeer. De perfecte plek om opnieuw te beginnen. In deze omgeving hoefde ze niet bang te zijn voor de stilte. Tot de dag waarop opnieuw alles veranderde.

Het begon klein. Een trilling in de vloer, een flits in haar ooghoek. Ze schreef het toe aan haar verbeelding. Tot ze op een ochtend een mok aantrof op een andere plek dan waar ze die had achtergelaten. Ze was moe geweest. Vast vergeten.

Het bleef gebeuren; dingen verplaatsten zich. De sleutelbos lag op het aanrecht, terwijl ze hem altijd aan een haakje hing. De deur van de kelder stond open, terwijl ze die altijd gesloten hield. Was het geheugenverlies? Stress of toch iets anders?

Ze installeerde camera's. Drie dagen gebeurde er niets, maar op de vierde dag bewoog het beeld van de camera in de keuken. Niet veel, een fractie, alsof iemand hem had aangeraakt.

Eva keek er urenlang naar. Frame voor frame. Op het moment van de verschuiving zag ze een schaduw over de muur glijden. Lang en slank. Er was íemand in haar huis.

Een jonge agent vond niets, hoe goed hij ook zocht. Geen inbraaksporen, geen bewijs. Hij wees naar de bomen rond het huis. "Schaduwen bedriegen," schreef hij in zijn notitieblok.

Eva wist wat ze had gezien; ze was niet gek.

Die nacht duwde ze een kast voor de deur en hield een mes onder haar kussen. In de hal brandde een nachtlampje. Ze sliep nauwelijks. Elke keer als ze haar ogen opende, zag ze een bewegende schaduw onder de deur.

Ze besloot de volgende ochtend terug te kijken naar het camerabeeld van haar slaapkamer. Ze had zichzelf gefilmd in bed. Alleen, maar ze was niet alleen. Daar, in het donker, stond iemand aan het voeteneind. Bewegingloos. Minutenlang. Een gestalte, gehuld in duisternis. De camera registreerde geen gezicht, geen details. Alleen de contouren van een man die zijn hand door zijn haren haalde.

Eva bevroor. Ze liep langzaam naar de deur van haar slaapkamer en zocht. Daar lag het: een donkere lange haar. Niet van haar.

Ze pakte haar tas, liep naar de voordeur en opende deze voorzichtig. Haar hart sloeg over toen haar blik viel op een briefje, met potlood geschreven, vastgeplakt op het verweerde hout van de deur. Ze las:

"Ik herken je stilte".

De woorden zongen in haar hoofd. Ze voelde hoe de paniek haar verlamde; wilde schreeuwen, maar er kwam geen geluid over haar lippen. Onrust zweepte haar op. Ze rende het grindpad op, het bos in. Struikelend, zonder om te kijken. Ze dacht aan het bezoek aan de supermarkt gisteren; het gevoel dat iemand haar daar nakeek. Een bekende blik, maar ze kon hem niet thuisbrengen. Ze gaf de schuld aan haar ongeluk.

Een uur later zat ze op het politiebureau, bekeken samen de beelden. De politie kwam eindelijk in actie. Ze begeleidden haar terug en onderzochten het huis, de schuur en de kelder. Daar vonden ze een matras, voedselverpakkingen en vodden. Iemand had er gewoond. Dagen? Weken? Misschien langer. Wie was dit?

De volgende drie nachten verbleef er een agent buiten in zijn auto, wachtend op de persoon die tevoorschijn ging komen.

De eerste twee nachten gebeurde er niets.

De derde nacht; de klok tikte twaalf uur aan, een uur en twee uur. Eva kon niet slapen, wachtend in haar bed. Het werd drie uur, dezelfde tijd als op de beelden. Op de actuele camerabeelden die ze kon zien op haar telefoon, zag ze iemand naar haar slaapkamer toe lopen. Haar adem haperde.

Eva durfde niet te kijken, maar voelde zijn aanwezigheid in de kamer. Hij stond voor het voeteneind van haar bed.

Ze werd ongeduldig. Wanneer zou de agent komen, waarom deed hij niets? Minuten gleden voorbij, maar er gebeurde niets. Was hij overmeesterd?

Na wat als een eeuwigheid voelde keek ze voorzichtig op. De man was weg. Eva liep op haar blote voeten richting de huiskamer. Niemand. Ze schrok; de agent stond voor het raam te zwaaien.

Eva opende de deur.

De agent met slaperige ogen, die zich zichtbaar schaamde, gebaarde dat hij was ingedommeld. 'Het spijt me.'

Ze zuchtte, diep, maar ze begreep het ergens ook. Twee nachten op rij al was er niets gebeurd. Misschien had ook zij zichzelf misleid, dacht ze even.

Opeens greep hij zijn portofoon en gebaarde naar Eva dat ze naar binnen moest gaan. Hij pakte zijn pistool en hield het voor zich.

Eva sloot de deur en gluurde door een spleet in het gordijn, de agent was weg. Er ging een rilling door haar lijf. Waar was hij?

Opeens scheen iemand met een zaklantaarn in haar gezicht. Handen maakten duidelijk dat ze zich klein moest maken. Ze dook naar beneden en ging met haar rug tegen de muur zitten. Haar handen hield ze om haar benen. De minuten sleepten zich voort totdat ze overeind durfde te komen. Er klonk geluid. In haar voortuin stond een arrestatieteam en op dat moment werd er een geboeide man meegenomen. Ze opende haar voordeur.

Een vrouw kwam naar haar toe en legde een hand op haar arm. 'Hij is gepakt,' gebaarde ze. 'Ze vonden hem in een vervallen schuur, hier niet ver vandaan.'

Eva knikte, maar bleef naar de politieauto kijken. Ze zag de geboeide man, zijn hoofd gebogen, omringd door agenten. Iets in zijn houding was … bekend.

Ze kneep haar ogen samen. De lichtbundels dansten over zijn gezicht toen hij langs een van de auto's liep. Even keek hij op. Eén seconde.

Toen wist ze het.

Ze had die blik eerder gezien. Niet alleen in de supermarkt, maar al voor het ongeluk. Een buurjongen met diezelfde donkere ogen, die altijd net iets te lang stil bleef als je iets vroeg. Ze herinnerde hun gesprekken. Stille gesprekken. Hij kwam vaak langs. Tot hij op een dag verdween.

Eva voelde hoe haar benen weer begonnen te trillen. 'Ik … ik ken hem,' gebaarde ze aarzelend naar de tolk.

'Hij was je buurjongen, vertelde hij toen we hem oppakten. Hij heeft schizofrenie, droeg een badge met zijn naam en contactpersoon. Volgens zijn broer is hij al jaren verdwaald. Hij had een vergeelde foto van jou bij zich.' De handen van de vrouwen bewogen voorzichtig.

Eva slikte, haar adem stokte.

De vrouw keek haar aan. 'Hij is geen crimineel, maar ziek. Obsessief. Verward. Hij volgt je al jaren.'

'Waarom?'

'Hij wilde je geen pijn doen; hij dacht dat jullie verbonden waren in het zwijgen.' De handen vielen even stil. 'Dat jij hem begreep in de stilte.'

OVER DE SCHRIJVER

Nicole van der Spek is cultureel antropoloog en schrijft met diepgang over gevoelige thema's zoals rouw, verdriet en afscheid en ze schuwt daarbij maatschappelijke onderwerpen niet. In 2023 debuteerde ze met de psychologische thriller "Ontspoord", gevolgd door "Ongezien" in 2024. Daarnaast heeft ze verschillende korte verhalen gepubliceerd in diverse verhalenbundels, waaronder "Verhalen vol nevels" van Marceline de Waard. Meer informatie kun je vinden op www.nicolevanderspek.nl

Ambi's reactie

Een psychologische thriller met een sterke opbouw van suspense waarin waarneming, paranoia en realiteit voortdurend door elkaar lopen. De spanning wordt subtiel opgebouwd: in een beklemmende sfeer ervaar je de eerst minieme verschuivingen die uitgroeien tot angst en in stilte overgaan naar mededogen.

Pim Molemaker - Lauden

Otto's Volvo XC40 hobbelt op een vroege vrijdagavond over de klinkers die leiden naar het terrein van het Trappistenklooster. Nickelback's 'Silent Majority' dendert uit de speakers. Hij ziet op tegen het weekend. Had hij een maand geleden voor een keer zijn grote mond maar gehouden. Maar ja, meestal zegt hij gewoon wat er in zijn kop opborrelt.

Vijf minuten later zit hij tegenover een in witte habijt met blauwe scapulier geklede monnik.

'Welkom. Mijn naam is Thijs. Voor het eerst hier?.'

'Voor het laatst.'

'Dit was niet uw idee?.

'Klopt.'

'Maar u bent hier wel, dat is goed.'

'Want?'

De man zwijgt en schrijft iets op een klein vel papier.

'Straks maakt u kennis met de anderen, om acht uur start de retraite. Het is overigens niet verboden om te praten, maar mensen zijn hier om tot zichzelf te komen, zoeken nieuwe balans of spirituele verdieping. Stilte is daarin een krachtige factor. Wat ís de reden dat u hier bent?'

'Cadeau van mijn kinderen … of … voornamelijk van mijn vrouw, vermoed ik.'

Thijs kijkt hem lang aan.

'Na de zoveelste ruzie tussen mijn kinderen, riep ik dat ik een moord zou doen voor een weekend stilte.'

Thijs grinnikt. 'Weet in ieder geval dat er niemand is die u tegenhoudt als u voortijdig vertrekt; dit is Hotel California niet.'

Verrast kijkt Otto Thijs aan, die bezwerend zijn hand opsteekt.

'Wij zijn niet wereldvreemd.'

'Ik heb mijn kinderen altijd voorgehouden dat ze cadeaus met liefde moeten accepteren. Misschien had de gever iets in gedachten waar de ontvanger nooit opgekomen was, dat heb ik hen jarenlang voorgehouden.'

'En nu keert dat zich tegen u?'

'Zoiets, en misschien zijn mijn kinderen wijzer dan ik misschien denk.'

'Ik wil u nog wijzen op de gebedsmomenten in de Abdijkerk. Mocht u een acute behoefte hebben aan geluid dan is dat uw kans. Nog vragen?'

Thijs overhandigt Otto een vel met tijden en termen die hem niets zeggen: 4:30 uur - Metten, 6:30 uur - Lauden, 8:00 uur - Terts, ….

'Wordt u nooit gek hier?'

'Echte stilte zit vanbinnen, niet vanbuiten,' antwoordt Thijs cryptisch, terwijl hij opstaat.

De kennismaking met de zes andere deelnemers verliep rustig. Otto vertelde dat hij even tot zichzelf wilde komen. Vier deelnemers zoeken spirituele verdieping, de enige andere man zit in een scheiding en zoekt rust. Een vrouw met fel gekleurde kleding die achter haar aan zweeft als ze loopt, zoekt al jaren naar emotionele balans. Tranen welden op in haar felblauwe ogen toen ze dat met de groep deelde.

Om negen uur besluit Otto naar bed te gaan, een tijdstip waarop normaal gesproken zijn avond begint. Voordat hij zijn sober ingerichte

kamer binnen gaat, pakt hij uit de bescheiden abdijbibliotheek De Pelgrimstocht naar Santiago van Paulo Coelho. Bij het scannen van de boekenruggen, was dat de enige hem bekende naam. Als hij al leest, zijn het managementboeken waarin hij op zoek gaat naar nieuwe gereedschappen voor zijn werk als HR manager. Bijna zonder uitzondering gaat het om dezelfde boodschap in een andere verpakking.

Wanneer hij zijn kamerdeur opent, schrijden twee monniken voorbij. Zwijgend knikt hij, zij knikken en kijken alsof ze iets weten wat Otto nog moet ontdekken.

Twee en een half uur later is Otto nog steeds wakker.

'Dit is gewoon een managementboek verstopt in de meest overgewaardeerde wandeltocht die er bestaat', mompelt hij na het lezen van de zin: De weg leert ons altijd meer dan het doel.

'O wacht, en deze heeft hij vast bedacht na een nacht in een klooster ergens halverwege Santiago de fucking Compostela,´ bromt hij niet veel later. Dan, met luide stem: 'de stilte was geen leegte, maar een ruimte waarin ik mezelf ontmoette … fucking prachtig, Paulo.'

Zijn stem klinkt luider dan hij verwacht had in de zware stilte die als een deken om hem heen hangt. Want ondanks de overweldigende afwezigheid van geluid vochten zijn gedachten meer dan ooit om voorrang en had hij geen idee hoe ze het zwijgen op te leggen. Ze draaiden, sprongen op en neer, kwamen direct en keihard opzetten zodra hij probeerde ze stil te krijgen. Het geluid in zijn hoofd is harder dan de herrie die hij de meeste dagen om zich heen heeft.

Pas na half twaalf voelt hij zijn oogleden zwaar worden, hij legt het boek naast zich neer en nog geen vijf minuten later zinkt hij weg in een diepe, onrustige slaap.

Om kwart over zes schrikt Otto wakker, een nachtmerrieachtige droom verpulvert zijn nachtrust. Zijn blaas staat op knappen, hij verlaat zijn kamer om gebruik te maken van het gezamenlijke toilet op de gang. Mochten zijn kinderen ooit nog zo'n stunt uithalen, dan in ieder geval een kamer met eigen sanitair. Het geluid van zachte stemmen vindt zijn weg door de gangen en kietelt zijn trommelvliezen. Na de opluchting die zijn lege blaas hem geeft, gaat hij op zoek naar de bron en neemt even later plaats op de achterste houten bank van de abdijkerk. De voorste rijen worden gevuld door een tiental monniken. Verspreid over de overige banken zitten drie van de deelnemers waarmee hij gisteren kennisgemaakt heeft. De kleurig geklede vrouw zit voorovergebogen, haar gezicht in haar handen die op de houten leuning van de bank voor haar rusten. De sobere, donkere stemmen die onverstaanbare gebeden opzeggen en Gregoriaanse klanken uit hun strotten stoten, roepen een afkeer bij hem op, het doet hem denken aan de muziek die zijn vader vroeger keihard opzetten als hij AC/DC uit de luidsprekers op zijn kamer liet denderen. Zijn gedachten zeggen hem dat hij weg moet gaan maar er is iets dat hem op zijn plek houdt. Dan, zonder dat hij kan aanwijzen wanneer, verdringt het monotone gezang geleidelijk de gedachten die sinds gisteren vechten om aandacht en voelt het alsof het een zachte, warme laag in zijn hoofd achterlaat, een die al het andere dempt. Vanuit zijn hoofd daalt een rust naar beneden die zijn schouders laat zakken, zijn borst en buik vult met een ontspanning die hij al jaren niet meer heeft ervaren. Vanuit het niets komt een snik als tegenreactie omhoog, zijn ogen vullen zich met tranen en hij legt zijn hoofd in zijn handen. Na het wegsterven van de laatste klanken uit de monniken-kelen schuifelen voetstappen langs hem. Even kijkt hij op als hij de druk en warmte van een hand op zijn schouder voelt. Door het vocht in zijn ogen ziet hij het gefragmenteerde gezicht van Thijs. Nog geen minuut later is de Abdijkerk verlaten en legt de stilte haar armen om hem heen.

'Rest mij, om jou het briefje te geven dat ik, toen je hier eergisteren binnenkwam, voor me had liggen,' zegt Thijs op zondag, in de ruimte waar ze elkaar voor het eerst ontmoetten. Over de houten tafel schuift hij het witte velletje naar Otto toe.

Otto leest de zin die in een zwierig handschrift is opgeschreven: 'De Lauden kan een ommekeer in jouw leven zijn.'

Zonder iets te zeggen staat Otto op, schudt Thijs' hand en loopt naar buiten. Twee minuten later rijdt hij in zijn auto over de klinkers … in de stilte.

OVER DE SCHRIJVER

Pim Molemaker (1965) schrijft sinds zijn jeugd. In 2012 verscheen zijn debuutroman “De Andere Kant”. Daarnaast zijn er columns van zijn hand gepubliceerd in dagblad De Pers, de verzamelbundel “Een Rits Columns” en “the Post and Mail”, een regionale krant in Columbia City, Indiana (VS).

In april 2025 is zijn tweede roman “South Whitley Indiana - de stilte na Angie” uitgekomen en in 2025 zijn er van zijn hand inmiddels een aantal lezerscolumns geplaatst op Metronieuws.

Ambi’s reactie

Pim Molemaker combineert een luchtige, ironische instap met een onverwacht emotioneel keerpunt. De hoofdpersoon, Otto, wordt tegen zijn zin meegesleept naar een kloosterweekend, duidelijk neergezet als een sceptische, wat cynische figuur met een voorkeur voor lawaai, directe meningen en een afkeer van zweverigheid. Zijn interne commentaar – bijvoorbeeld over Paulo Coelho – geeft humor en karakterdiepte.

Kees Deenik – Les van leven

Caraïbisch eiland, rots der struikelingen, vier maanden werk ik op de kraamafdeling van het lokale ziekenhuis. Het zijn maanden van geboorte, hoe de mens voor het eerst naar adem hapt. De handen uit de mouwen, wijdbeens pak ik een natte kruin tussen mijn handen, draai en geleid voorzichtig nieuw leven de wereld in. Er wordt veel bevallen op het eiland en wij hebben als coassistenten een grote mate van vrijheid, waardoor wij veel bevallingen doen en het vak kunnen leren. Het is een snelle leerschool onder de straffe hand van een vroedvrouw die je niets hoeft wijs te maken. En zodra je het ziekenhuis verlaat voel je de wind, hoor je de zee en smaakt de Piña Colada als nergens anders.

Halverwege mijn verblijf wordt de verloskamer geschilderd en moet er worden bevallen in een zijkamer, amper drie bij zes meter. Niemand klaagt, vroeger werd gebaard aan de zee in een hutje achter de dividivi boom. Het is behelpen maar het heeft ook iets knus. Met weinig middelen en wat improvisatie doen wij het werk. Maar op een middag midden in de week gebeurt er iets bijzonders.

Het toeval brengt drie vrouwen samen op die middag in die zijkamer. Tegelijkertijd melden zij zich in de kraamkliniek, allemaal met gebroken vliezen en krampen in de buik.

Zij komt uit Venezuela, bezwangerd in Campo Alegre en wil niet bevallen in het thuisland.

Zij komt uit de knoek, zwak begaafd, genomen door een geile voorbijganger onbekend met wat haar is overkomen en wat dit alles is.

Zij is een gewone moeder uit de stad met de wens voor nog een kind.

Drie vrouwen die het toeval samenbrengt, gedwongen tot een baring in één ruimte. Er wordt met bedden geschoven, materialen worden snel bij elkaar gebracht en hulptroepen gemobiliseerd. Er hangt spanning in de lucht waarbij ieder zijn eigen afwegingen heeft. Het is warm en iedereen wacht de komende gebeurtenissen af.

Er zijn drie bedden in de ruimte gezet waardoor er nauwelijks plaats is om te lopen. Wij zijn met drie coassistenten onder de orkestrale leiding van de vroedvrouw. Er worden taken verdeeld en iedereen neemt zijn positie in. Het enige wat de stilte doorbreekt is het ratelend geluid van de airco. Ieder van ons zijn eigen bed. Onhoorbaar repeteer ik de handelingen die ik straks zal doen. Rijtjes rollen door mijn hoofd en ik probeer een inschatting te maken van de problemen die ik kan tegenkomen. Het helpt niet, ik dep ondertussen een voorhoofd en spreek bemoedigende woorden. Hier bevalt een vrouw alléén, met een man aan haar voeteneinde die zij nauwelijks kent.

De natuur neemt de leiding. Hoewel allemaal met een verschillende ontsluiting begint een prelude van wat kreunen, af en toe een schreeuw en een enkele vloek. Aanstonds zullen de blazers invallen, wordt er voorzichtig wat gepuft en gezucht. Caraïbische pathos doet het volume en de intensiteit toenemen. Het geluid in de kleine kamer lijkt de ontsluiting te synchroniseren. Opeens vult de kleine ruimte zich met een bestiaal geluid, gekreun, gekrijs. Een onzichtbare hand leidt hen gelijktijdig naar een volledige ontsluiting. De vroedvrouw wringt zich van bed naar bed en leidt ons met kundige hand door de bevallingen. De vloer vult zich met gazen, vocht en bloed. Iedereen zweet. Dan na een gillend slotakkoord momenten van ijzige stilte, die alleen af en toe wordt doorbroken door het geluid van scharen. Stilte, dan een plotseling huilen. Het lijkt alsof er weer zuurstof door de inmiddels bedompte ruimte stroomt. De natuur is tevreden, trekt verder, wij hebben het beleefd, een les in nederigheid.

Drie vrouwen met een kind in de armen of op hun buik. Er worden lieve woordjes gefluisterd, er vloeit een traan. Ik wis het zweet van mijn voorhoofd en zie hoe drie vrouwen, allen op hun eigen wijze, het moederschap aanvaarden. Het beeld van de vrouw uit de knoek brandt zich op mijn netvlies en in mijn geheugen. Ze streelt haar kind en in een gebaar van oerweten legt ze het aan de borst

en koestert het. Ik zal niet weten hoe het hen verder gaat, maar ook nu nog is dit beeld het ankerpunt als ik aan die kleine kamer denk waar het gebeurde.

Het wonder dat niemand je leert, maar je doet. Ik voel bewondering en blijf in stilte achter.

OVER DE SCHRIJVER

Kees Deenik (1952) komt oorspronkelijk uit de gezondheidszorg. Daarnaast heeft hij een tweede leven gehad in het theater. Tijdens zijn werk had hij een theatergroep, het HoutenBeenTheater. Dit gezelschap maakte voorstellingen binnen de nascholing voor huisartsen. In een late missie ging hij theaterwetenschap studeren in Utrecht. Een korte carrière in het theater volgde totdat covid hier een einde aan maakte.

Als het op schrijven aankomt is Kees een generalist. Het is vooral het knutselen met taal dat zijn belangstelling heeft. Hij schrijft korte tot zeer korte verhalen, poëzie en theaterstukken. Het ongezegde laten doorklinken waarbij de tekst niet duidt maar aanzet tot eigen gedachten en weer nieuwe verhalen. Een volgende logische stap is dan voor hem om de taal naar beeld te brengen.

www.kijkkastsignet.nl / cadeenik@gmail.com

Ambi's reactie

Een warm, intens en zintuiglijk verhaal dat op een prachtige manier het universele en oeroude proces van bevallen koppelt aan een unieke, benauwde setting. De ik-verteller – een coassistent – plaatst de lezer direct midden in het ritme van het werk: bevallingen als alledaagse wonderen, begeleid door de harde maar kundige hand van een ervaren vroedvrouw. De muzikale metafoor geeft het stuk een bijzonder ritme en maakt van de gebeurtenis een bijna sacrale ervaring. Het slotbeeld met de vrouw uit de knoek is onvergetelijk en vormt een sterk emotioneel ankerpunt.

Sacha Voogd – De zanglijster

Ze heeft haar vader naar de schaduw gereden, naar een tafeltje in een hoek van de tuin. De oude eik weigert zich neer te leggen bij zijn leeftijd en hult zich in frivool lentegroen. Ergens bovenin oefent een zanglijster zijn repertoire. Telkens, drie of viermaal achter elkaar, dezelfde korte motieven, als een spreker die elk zinsdeel benadrukt.

Haar vader zal nooit meer praten. De beroerte verlamde niet alleen zijn lichaam, maar legde ook zijn stem stil. Ze weet niet wat hij nog begrijpt, gevangen als hij is in zijn eigen hoofd. Ze streelt zijn gerimpelde hand en stopt er even later mee als ze zich realiseert dat hij niets meer voelt.

'We zijn je huis aan het opruimen.' Ze kijkt in zijn ogen, hopend op een reactie.

Hij staart onverstoorbaar voor zich uit.

Verontschuldigend haalt ze haar schouders op. 'Je kent Tiago… hij wilde niet langer wachten.' Haar broer was altijd al de voortvarendste van hen tweeën geweest.

Het was onwennig om zonder haar vader in zijn appartement rond te lopen. Na de dood van hun moeder verkocht hij het ouderlijke huis en keerde terug naar de stad. Buiten rinkelde lijn vier en klonken de stemmen van de straat. Stadsgeluiden, waar hij zo aan gehecht was. De hoge kamers droegen nog zijn geur, in zijn slaapkamer was het bed nog onopgemaakt.

Meedogenloos maakte Tiago foto's van de nette kostuums en overhemden. 'Daar krijgen we nog wel wat voor op Vintage of Marktplaats.'

Zij ging de werkkamer binnen en zocht de boeken uit. Een enkel exemplaar wilde ze houden, de rest stopte ze in verhuisdozen. Daarna was ze behoedzaam aan zijn bureau gaan zitten. Dit was zijn plek, hier boog hij zich over zijn papieren, de pijp in de asbak en altijd een thermoskan koffie onder handbereik.

Ze aarzelde om de lades van het bureau te openen. Het voelde verkeerd om in zijn spullen te rommelen, als een inbreuk op zijn privacy. Ze moest zich eroverheen zetten. Dit wilde ze niet aan Tiago overlaten.

In de bovenste la vond ze pennen, een blok post-its en een notitieblok met zijn onnavolgbare gekriebel. Het notitieblok legde ze apart, de rest kon in de vuilniszak die ze klaar had gezet.

Ze schrok op toen Tiago de kamer binnenkwam. 'Ik ga.' Hij pakte een doos boeken op. 'Deze breng ik morgen naar het antiquariaat. Ik moet nu weg, Lotte wacht op me met het eten.' Vragen of zij mee zou eten deed hij allang niet meer.

Ze knikte. 'Ik maak dit nog even af.'

Met een 'tot morgen' liep Tiago de deur uit.

Ze opende de tweede la. Op een blauwe dossiermap na was die leeg. Besluiteloos keek ze ernaar, toen maakte ze de elastieken los. De map zat vol krantenartikelen en uitdraaien van het internet, maar het was het stapeltje brieven dat haar aandacht trok. Luchtpostvelletjes met exotische postzegels, losjes bij elkaar gehouden door een geel lint. Spaanse postzegels. Haar nieuwsgierigheid was gewekt. Waar haar klasgenoten zomervakanties doorbrachten aan de Spaanse Costa's, had haar vader altijd geweigerd naar het Iberische schiereiland te gaan. Zij trokken naar Italië, of Kroatië. Ze pakte de brieven op, maar kon zich er niet toe zetten ze te lezen of weg te gooien.

Ze wilde de brieven terug stoppen in de map, toen er een foto uit viel. Twee meisjes, tieners, in ouderwetse donkerblauwe jurken en grijze kousen. De meisjes stonden voor een armoedig wit huis, hun gezichten stonden strak. Ze leken op elkaar, het konden zusjes zijn. Ze draaide de foto om. De inkt was verbleekt, met wat moeite ontcijferde ze de tekst. Marisol y Pilar, 1972. Spaanse namen.

Er trok een frons tussen haar wenkbrauwen. Wat heeft haar vader met deze meisjes te maken? Zelfs voor het streng katholieke land dat Spanje in de jaren zeventig nog was zijn de meisjes uitzonderlijk somber gekleed. Is haar vader ooit in Spanje geweest, kende hij deze meisjes? Talloze vragen kwamen in haar op. Vragen waarop ze van haar vader geen antwoorden meer zou krijgen. Ze stopte de brieven in de dossiermap en de foto in haar handtas. Deze stukken nam ze mee naar huis. Later, als het verdriet gestold zou zijn, kon ze er naar kijken.

'Wil je iets drinken?' Ze pakt het glas water dat op het tafeltje staat en leidt het rietje voorzichtig naar haar vaders mond. Moeizaam slikt hij een paar keer, dan zet ze het glas terug.

In haar handtas zit de foto. Hij moet iets betekenen, anders had haar vader hem niet bewaard. In een opwelling pakt ze hem uit haar tas.

'Kijk, papa. Dit heb ik gevonden.' Ze houdt de foto hoog, vlak voor zijn ogen. Even ziet ze een tinteling in zijn ogen, dan dooft de herkenning uit.

Om hen heen is niets dan stilte. De zanglijster heeft zijn zang gestaakt.

OVER DE SCHRIJVER

Sacha Voogd bracht een deel van haar jeugd door in Latijns-Amerika. Haar liefde voor dat continent is soms terug te vinden in haar korte verhalen, zoals in de bundel 'Salsa in de Polder' (2014) en in de roman 'Niet met Opzet' (2017). In 2022 verscheen haar roman 'Buitenzus'. Daarna verschenen er verschillende e-novelles: 'Bitch!' (2023), 'In de Schaduw van het Alcazar' (2024) en 'Echo's uit de Medina' (2025).

Ze studeerde Nederlandse taal en cultuur en voltooide in 2016 de opleiding aan de Schrijversvakschool. Op haar website zijn korte beschouwingen over haar schrijverschap te vinden, evenals een aantal korte verhalen (www.sachavoogd.com).

Ambi's reactie

Een subtiele familievertelling over afscheid nemen en hoe herinneringen verschillend kunnen aanvoelen voor wie achterblijft. De hoofdpersoon is zoekend en weifelend, net als het verhaal, dat bewust met losse eindjes blijft spelen. De kracht zit in het onuitgesprokene en in de herkenbare gêne van een huis leegruimen. Een verhaal dat je op een onverwacht moment kan raken.

Harrie Adema – Doodse stilte

Doorschijnende nevels bewegen in stilte om me heen. Alsof de Witte Wieven uit mijn Drentse jeugd opnieuw dansen in het ochtendlicht. De altijd aanwezige pijn die ik met me meedraag lijkt verdwenen. Sinds lange tijd voel ik me ontspannen. Een koude rilling verbreekt dat fijne gevoel. Het is alsof ik blootvoets op een koude tegelvloer sta.

Wat doe ik hier? Is dit werkelijk? Droom ik, of ben ik... ben ik dood? Alles voelt vreemd en onwerkelijk.'

De serene stilte wordt verbroken door zacht klinkende stemmen. Voetje voor voetje schuifel ik in de richting waar het stemgeluid vandaan lijkt te komen. Geleidelijk verdwijnt de mist. Voor me zie ik een oneindig hoge muur die de hemel lijkt te raken.

Tussen twee houten poorten, die lijken op de toegangspoort van de Limburgse boerderij van mijn schoonouders, staat een oude man met grijs haar in een lange pij. Naast hem staat een schaars geklede jongen met een engelachtig gezicht.

'De volgende! Komt u maar verder. Wees niet bang.'

Aarzelend loop ik naar ze toe. Ik maak een lichte buiging, mijn handen gevouwen voor me houdend. Waarom doe ik dit eigenlijk?

'Doe maar gewoon. Schijnheiligheid doorzie ik meteen.'

De jongen fluistert de grijsaard iets in het oor.

'Aha, u bent het. Ik had u al verwacht?'

'Waar ben ik eigenlijk?' Ik beweeg mijn voeten op en neer en bibber van de kou. 'Ik heb nog nooit zo'n kille droom gehad.'

De oude man schiet in de lach. 'U bent grappig.'

'Ik meen het!' zeg ik met stemverheffing. 'Mag ik vragen wie u bent?'

'Rustig. Uw harde woorden harmoniseren niet met de stilte hier. Kijk om u heen. Dit zijn de poorten naar de hemel en naar de hel.'

'Als dat de poorten zijn, dan ben ik zeker Petrus?'

'Nee, ik ben Petrus. Wat denkt u wel. Hou u gedeisd of de keuze door welke poort ik u laat gaan is snel gemaakt!'

'Is dit dan geen droom?'

'Nee, om de dooie dood niet beste man. Het was uw tijd. U was natuurlijk al langere tijd ziek. De emoties en opwinding werden u tijdens de viering van uw laatste sinterklaasavond te veel en nu staat u dus hier.'

Ik kijk Petrus verbaasd aan.

'Niets aan te doen. Zo gaan die dingen nu eenmaal.'

'En mijn vrouw dan?'

'Wat is er met uw vrouw? Zij huppelt vast nog ergens rond.'

'Hoe is ze eronder?'

'Geen idee. Wat vraagt u veel?'

'Kan ik echt niet terug?'

'Waarom zou u dat willen.'

'Om afscheid van haar te nemen natuurlijk.'

De oude man overlegt met de engelachtige jongen. 'U heeft geluk. Ik ben in een goede bui. Toevallig bent u vandaag de duizendste waarover ik een oordeel vel. U krijgt een dag. Morgen om dezelfde tijd verwacht ik u hier terug.'

Nu geloof ik het echt niet meer. Dit kan niet anders dan een droom zijn. Krampachtig probeer ik wakker te worden. Dan wordt het zonder waarschuwing pikkedonker om me heen. Wat nu weer?

Ik ruik een mengeling van rottend plantmateriaal en schimmels. Behendig wroet ik door de stinkende grond naar het licht. Een levensgrote plant torent boven me uit. Ik zit in een bloempot.

Petrus heeft kennelijk een grap met me uitgehaald. Op de rand van de pot laat ik mijn vleugels drogen. Tot mijn verbazing zie ik dat ik in de woonkamer van mijn schoonouders ben.

Jorinde en Shelley, onze kooikerhond, zijn er ook. Dus daarom heeft Petrus mij hier naartoe gestuurd. Er wordt gelachen en gepraat. Bij het zien van die lekkere broodjes en de veelzijdigheid aan beleg loopt het water me in de mond.

De oude overbuurvrouw van mijn schoonouders zit op de stoel waar ik altijd zat. Dat vind ik maar moeilijk te verkroppen.

Shelley spitst haar oren en kijkt mijn kant op. Zou ze me kunnen zien?

'Het is heel vreemd nu Lars eerder is heengegaan dan wij,' zegt mijn schoonvader. Hij neemt een slok koffie. 'Je voelt de stilte nu hij er niet is.'

'Hij was soms erg aanwezig, maar het was een goede jongen.' Mijn schoonmoeder pakt een broodje. 'Hij had soms vreemde nukken, maar dat hebben we allemaal.'

'Ik was ook niet altijd de gemakkelijkste,' zegt Jorinde. 'M-maar de laatste jaren ging het goed.'

Ik zie dat er een traan ontstaat in haar ooghoek. Jammer dat ik haar niet meer kan troosten.

Ze pakt een zakdoek en veegt de traan weg. 'Door zijn ziekte was hij denk ik ook wel wat milder geworden. Ik ben wel blij dat het geen lange lijdensweg is geworden.'

Mijn schoonmoeder pakt de hand van haar dochter vast.

Opeens begint Shelley te blaffen. Ze zit recht op en kijkt me strak aan.

'Wat heb jij opeens?' Jorinde geeft Shelley een aai over de bol.

Shelley gaat weer naast haar liggen, maar blijft alert.

Even later ruimen ze samen de tafel af en worden de speelkaarten tevoorschijn gehaald. Ik vlieg op vanuit de bloempot en maak een rondje rond de lamp.

'Wel fijn, buurvrouw dat u de plaats heeft ingenomen van Lars,' zegt Jorinde. 'Kaarten met vier is veel leuker dan met drie.'

De oude vrouw knikt.

Wel ja, denk ik. Jullie hebben gelijk. Het leven gaat gewoon door.

'Volgende week reis ik af naar de Schotse Hebriden,' zegt Jorinde. 'Dan ga ik de as van Lars uitstrooien in de zee bij Noord Uist, bij ons geliefde bankje.'

Ik word er een beetje sentimenteel van, maar ik voel geen tranen. Kunnen eendagsvliegen überhaupt wel huilen? Ik vlieg wat dichterbij omdat ik niets van de gesprekken wil missen.

Shelley gaat weer staan, en springt op. Ze hapt naar me.

'Is dat het, Shelley? Die vliegjes zijn inderdaad ontzettend irritant,' Mijn schoonmoeder geeft een slag op de tafel. 'Zo weer een minder.'

Ik schrik en vlieg snel wat hoger.

'Zeg dat wel,' hoor ik Jorinde zeggen.

Ik kom opeens in een storm terecht en word opzij geblazen.

'Mis. Die heeft geluk gehad.'

'Nee hoor,' zegt mijn schoonmoeder. Er klinkt een oorverdovende knal en voor mij gaat het licht opnieuw uit.

'Zo bent u daar alweer,' zegt Petrus. 'Uw dag is nog lang niet om.'

‘Ze zaten niet op me te wachten. Voor ik het doorhad ging ik alweer het hoekje om. Laat me er maar in. Het is mooi zo.’

Langzaam wordt een van de poorten door de jongen opengetrokken.

Ik loop er naartoe. Het is warm aan de andere kant van de poort. Het doet me denken aan Spanje. In de opening blijf ik staan. Ik kijk naar de vlammen en luister naar het gegil dat van beneden komt. Daarna draai ik me om. ‘Maar dit is de hemel niet,’ zeg ik. ‘Dit moet een vergissing zijn?’

‘Nee hoor,’ zegt Petrus. ‘Wis en waarachtig niet. In de hemel kom je niet zo maar. Daar had u in uw aardse leven wel wat meer voor moeten doen.’

Ik zag de voet van Petrus niet aankomen, maar voelde hem wel. Vervolgens tuimel ik het gat in, met mijn gezicht in de borrelende blubber.

‘Hé, een nieuwe,’ wordt er geroepen. ‘Kom maar mee, dan kun je gelijk aan het werk, want zojuist heeft er iemand het loodje gelegd.’

OVER DE SCHRIJVER

Harrie schrijft Nederlandstalige korte verhalen en heeft met regelmaat gepubliceerd in tijdschriften en bundels. De laatste jaren kwam van schrijven niet zo veel meer door andere bezigheden, maar soms vindt hij toch de rust en de stilte om nog wat op papier te zetten. Hij voelt zich niet gebonden aan een bepaald genre, maar sciencefiction, fantasy, sprookjes en historische verhalen hebben toch vaak wel zijn voorkeur. Veel heeft hij geschreven onder zijn pseudoniem ‘Killian McNeil’, maar tegenwoordig gebruikt hij meestal zijn eigen naam omdat dat beter past bij zijn huidige verhalen

Ambi’s reactie

Een verhaal dat het taboe op de dood tart met zwarte humor en een verrassend lichtvoetige toon. Een verdwalen tussen absurditeit en angst met een prettig vervreemdend effect. De balans tussen macaber en grappig is zorgvuldig gehouden. Perfect gekozen als uitsmijter van de wedstrijdverhalen – het slotakkoord is stil én luid tegelijk.

Cecile Koops - Bekentenis

De hoge trillers van de vogels in de tuin doorbreken de stilte. Verder verstoort geen enkel geluid de bijna pastorale rust.

Was alles maar anders gelopen denkt ze, terwijl ze een slok van haar koud geworden thee neemt. In de stilte komen herinneringen bovendrijven. Ze schudt haar hoofd, ze wil er niet aan denken. Ze wil geen ruimte maken voor de onuitgesproken woorden die soms hardnekkig blijven klinken in de geluidloosheid. Stilte kan genezend werken maar soms voelt het aan alsof ze opgesloten zit. Als de dag van gisteren weet ze nog precies wanneer ze uit haar eigen leven verdween en in dit huisje ver van de bewoonde wereld trok. Verdriet is een gemis dat je niet kunt delen, een open wond die nooit geneest.

Een stel duiven vliegt in duikvlucht dwars de tuin door, rakelings langs haar hoofd. Ze voelt de windverplaatsing in haar nek. Keer op keer vliegen ze langs. Moet ze bang worden? Bang dat de vogel een volgende keer met zijn vooruitgestoken snavel in haar nek prikt, of daarin vast steekt terwijl zij, de klapperende vleugels ontwijkend, op de tast de bek met fors geweld uit een hevig bloedende wond moet trekken?

Zodra ze de vogels opnieuw hoort klapwieken trekt ze haar nek in en haalt als extra bescherming haar schouders hoog op. Een visioen van een tuin waar vogels de dienst uitmaken, zoals in de film van Hitchcock trekt aan haar voorbij. Een Bodega Bay nachtmerrie aan de oevers van haar eigen meertje. Het voelt echt alsof de vogels wraak zoeken.

Overdrijf toch niet zo, zou haar zus zeggen. Die verbeelding van jou kent geen grenzen.

Hoelang is het niet geleden dat ze haar sprak? De verwijten die ze naar haar hoofd kreeg geslingerd, die laatste vreselijke woorden. Jane's strakke gezicht deed haar meer pijn en raakte haar dieper dan de woorden al deden. Na die fatale dag heeft ze haar niet meer gezien. Nu, vele jaren later, voelt ze opeens behoefte haar te ontmoeten en alles uit te spreken. Zou haar zus dat ook zo voelen? Met twee ouders die zijn overleden hebben ze alleen elkaar nog.

Meredith, vroeger noemden ze haar Merry, loopt somber naar binnen en gaat aan de kleine secretaire zitten die in het huurhuis stond toen ze er introk. Voor ze zich kan bedenken pakt ze een pen en papier om haar gedachten samen te vatten.

Lieve Jane,

Soms duikt een gevoel van vroeger op in je gedachten en krijg je de behoefte om alles uit te praten. Heb jij dat ook?
Vaak denk je oprecht dat je alles aan kan, maar dat is niet zo. Je stopt het allemaal weg en dan lijkt het oppervlakkig of het leven je lukt. Je komt thuis, maakt thee, zit in je stoel en overal om je heen is stilte. Iedereen moet voor zichzelf uitmaken of dat eenzaamheid of juist vrijheid is.
Ben jij nog dezelfde persoon die je destijds was? Laat eens wat van je horen, tenslotte zijn we zusters.

Ze aarzelt hoe ze zal ondertekenen. 'Knuffel' is te vreemd na alles wat er gebeurd is.

En ze wil zich ook niet Merry noemen. Dan maar gewoon formeel. Ze schrijft:

Hartelijke groet,
Meredith

Nadenkend staart ze voor zich uit. Haar kleine broertje – een nakomertje – zou nu dertig zijn geweest. Zou hij een aardig mens zijn geworden? Vroeger, toen hij klein was, was ze dol op hem. Had ze hem maar niet alleen in de keuken achtergelaten, toen de leukste jongen van de klas langs hun huis liep en een praatje met haar maakte. Ze merkte pas dat het foute boel was zodra de vlammen al hoog

oplaaiden. Bennie had het petroleumstelletje waarop een stoofpot stond te sudderen, per ongeluk omgegooid. De vlammen hadden al snel de gordijnen en de eeuwenoude droge balken bereikt. Ze wilde het huis inrennen om Bennie te redden, maar er was geen doorkomen aan.

Jane heeft het haar nooit vergeven. Zij zichzelf ook niet. Haar ouders zijn nooit meer de oude geworden. Jane ging vrij snel na het ongeluk op kamers. Overspoeld door tegenstrijdige gevoelens, probeert ze zich voor te stellen hoe de brief bij Jane aankomt. Ze is zo moe dat ze al om tien uur in bed kruipt.

Een week nadat ze de brief stuurde, ontwaakt ze door het vogelkoor in haar tuin en door het knarsen van het tuinhek. Niemand komt ooit op haar erf, verbaasd kijkt ze naar buiten. Jane wandelt de tuin in. De verwijtende uitdrukking is van haar gezicht verdwenen, Meredith meent zelfs een vleug onzekerheid te zien bij haar zus.

'Je ziet eruit alsof je een spook hebt gezien,' begroet Jane haar. 'Mag ik binnenkomen?'

Meredith knikt. Ze vertrouwt haar stem niet. Ze rommelt in de keuken om thee te zetten. Beide zussen zwijgen.

'Ik kan begrijpen hoe het voor jou was,' zegt Jane na een lange, zware stilte. 'Door kwaad op jou te worden, hoefde ik mijn eigen falen niet toe te geven. Ik had Bennie die dag uitgelegd hoe hij stiekem van het stoofpotje kon snoepen.' Ze ontwijkt Merediths blik terwijl ze verdergaat: 'Dus het is net zo goed mijn schuld geweest. Anders was hij nooit in de buurt van dat petroleumstel gekomen en had het niet omvergetrokken.' Ze trekt nerveus een mondhoek op.

'Wat vreselijk, we zijn beiden schuldig… waarom heb je dat niet eerder verteld?' Meredith kijkt Jane geschrokken aan. 'Het doet pijn om dit te horen.'

'Ik wilde je laten boeten.'

'Dat is gelukt.' De stem van Meredith klinkt bits.

'Ik wil niet langer voor mijn eigen rol in het drama weglopen. Ik wil de muur die tussen ons in staat afbreken. Kun je mij vergeven? Ik …' Jane's woorden blijven in de lucht hangen.

'Mijn hoofd doet zeer van het nadenken, mijn hart bonkt als een wilde, maar je bent en blijft mijn zus. We komen er wel uit.' God, wat is ze moe. Meredith kijkt in de spiegel naast het keukenraam. 'Moet je kijken hoeveel we op elkaar lijken.' Er zit iets vertrouwds in die observatie.

Met ieder een kop thee in de hand installeren ze zich in de tuin en luisteren in stilte naar het gezang van de vogels. Meredith sluit haar ogen en snuit haar neus. De zon is warm, ze beginnen te praten over Bennie en over hun jeugdherinneringen, de stemming wordt minder geladen. Ze moeten elkaar tijd gunnen, elkaar troosten zonder hun ogen te sluiten over wat er met Bennie is gebeurd. Hij zal altijd deel van hen uitmaken, het kleine broertje dat nooit ouder wordt.

De duiven duiken vanaf de schutting extreem laag over hun hoofden heen. Jane kijkt haar met grote ogen aan. 'Wat is dat?'

'Een groet van Bennie, vermoed ik.' Zodra ze het hardop uitspreekt, laten vogels in de magnoliaboom een welluidend gefluit horen.

OVER DE SCHRIJVER

Cecile Koops, komt uit het Gooi en is al vijf jaar organisator van het maandelijkse Open Podium in bibliotheek Gooi+ Huizen. Ze schrijft sinds 2018 en verdiende haar sporen met korte verhalen en gedichten die regelmatig in de prijzen vallen en in meer dan zeventig verzamelbundels zijn opgenomen.

Onder haar eigen naam werden twee romans en een verhalenbundel gepubliceerd:

Het huis in Trastevere

In alle staten

Bezwete inkt, verhalen om in weg te duiken.

In 2023 richtte ze samen met een aantal schrijfcollega's Schrijverskring Gooi & Vecht op.

Meer informatie is te vinden op haar website: https://www.cecilekoops.com

Ambi's reactie

Een kort familieverhaal met een spanningsboog die zich onderhuids ontwikkelt. De hoofdpersoon draagt een geheim met zich mee dat langzaam naar de oppervlakte komt. De kracht van dit verhaal zit in het observerende perspectief en de compacte stijl. Een verhaal dat zachtjes nadreunt.

Marceline de Waard – Nog anderhalf jaar

Mijn aandacht trekt naar het tafereel buiten. Ik buig me voorover om de mensen te zien, fel licht verhult ze. Hun warmte straalt op me af. Koesterend raakt het iets diep in mij, weldadig stroomt het door me heen. Een glimlach kruipt over mijn gezicht.

'Nog anderhalf jaar,' zegt een vertrouwde stem aan de andere kant.

Een hand komt dichterbij en schuift een luik dicht. De muur sluit zich en is weer net zo zachtgroen als altijd. In mij blijft iets achter, iets lichts en hartverwarmends alsof ik wakker ben geschud door iets heel speciaals. Maar wat dat is? In gedachten leg ik het kussen dat ik in mijn handen had terug en schud het dekbed op.

Nog anderhalf jaar. En dan? Wie hielden zich schuil in het felle licht en bij wie hoorde de stem? Ik kan de beelden en wat ik hoorde niet terughalen, ik weet alleen dat ze mij bekend zijn. Zal ik het voorleggen aan Leon, mijn man? We bespreken altijd alles, hoe onbenullig ook. Nu aarzel ik. Hoe kan ik hem iets uitleggen wat ik zelf niet helemaal bevat? Bovendien heeft hij een hekel aan zweverig gedoe en dit is zo vaag dat hij zal denken dat ik gek ben geworden.

Leon zet met zo'n klap een beker voor me neer dat de koffie over de rand spettert. Geschrokken kijk ik op.

'Heb ik nu eindelijk je aandacht?'

Beschaamd vouw ik mijn handen om de warme beker. De afgelopen maanden ben ik tot de slotsom gekomen dat ik een glimp heb opgevangen van een andere dimensie en als het maar even kan, dwalen mijn gedachten daarheen. Van wie was de stem, zijn er overleden familieleden, vrienden, hoe ziet het eruit? Achtereenvolgens fantaseer ik een bloemrijke tuin een alpenweide, een fjord, een heideveld of een tropisch strand. Het meest waarschijnlijk is iets waarvan ik me geen voorstelling kan maken, net als van mijn overleden dierbaren: waarschijnlijk heeft daar niets de stoffelijke vorm die me hier zo vertrouwd is.

'Je wordt steeds meer afwezig en vertelt me niks meer. Heb je soms een ander?'

Mijn hart mist een slag. We zijn al samen sinds onze studietijd, hebben twee kinderen grootgebracht, elkaar door de ziektes en overlijdens van onze ouders gesleept, samen gehuild om het verlies van zijn beste vriend, elkaar opgebeurd bij carrièredips; het idee om iets te beginnen met een ander, bezorgt me een koude rilling. 'Hoe kom je daar nou bij?

'Je bent de laatste tijd zo afwezig met je gedachten. Het is of ik tegen een muur praat en in de weekenden straal je ook weinig plezier uit als we iets samendoen.'

'Het is gewoon druk op mijn werk,' verzin ik. 'Bovendien kost alles me sinds de overgang steeds meer energie. Jij voelt toch ook wel dat je geen achttien meer bent?'

'Is dat alles, weet je het zeker?'

'Jij bent de enige voor mij, de ware. Dat wéét je toch?' Over de bank schuif ik dichter naar hem toe, leg een hand op zijn dij en kus hem op zijn wang. Hij draait zich naar me toe en zoent me stevig op mijn mond, mijn lippen wijken. Wanneer hebben we eigenlijk voor het laatst gevreeën?

Met een glas rosé trek ik me terug in de schaduw van de bomen. Het is pas juni en met zesendertig graden de heetste buurtbarbecue ooit. Ik vraag me af hoe de mannen het volhouden achter de gloeiende kolen waarboven ze de worstjes en hamburgers omdraaien en met hoeveel graden de zomertemperaturen de komende jaren nog zullen stijgen. Met een schok dringt tot me door dat ik dat niet meer zal meemaken. Mijn blik vooruit is inmiddels alweer negen maanden geleden, dat betekent dat ik volgend jaar 21 maart deze wereld zal verlaten. De gedachte jaagt me geen schrik aan, integendeel. Het speciale, moeilijk te omschrijven lichte en warme gevoel dat de

afgelopen maanden bij dit visioen is gaan horen, maakt me rustig, sereen. Rina, mijn overbuurvrouw, komt naast me staan. Net als wij is ze in deze buurt komen wonen toen de kinderen nog klein waren en in de loop der tijd is ons contact uitgegroeid tot vriendschap.

'Let je wel op je man,' zegt ze nu.

Ik volg haar blik naar waar Leon in gesprek is met Angela, de nieuwe buurvrouw van een paar huizen verderop. Ze legt haar hand op zijn arm en legt haar hoofd lachend in haar nek alsof hij haar een ontzettend leuke mop vertelde. Ik haal mijn schouders op.

'Doe niet zo onverschillig. Ik zie Leon regelmatig alleen naar haar toe gaan.'

'Ze had wat problemen met haar afvoer en je weet, Leon is een handyman. En daarna waren er nog wat van die klusjes.' Ik verdiepte me er niet zo in, ik vond het wel lekker om me ongestoord over te kunnen geven aan dagdromen over wat me mogelijk wacht in de andere dimensie.

'Heb jij boter op je hoofd of stront in je ogen? Die vrouw is op jacht en je biedt Leon op een presenteerblaadje aan.'

'Doe niet zo mal. Tussen mij en Leon komt niemand.' Ik zeg het vanuit de grond van mijn hart. Niets kan de band tussen Leon en mij verbreken, wat er ook gebeurt.

'Als je niet uitkijkt ben je hem opeens kwijt'

De dreigende ondertoon in haar waarschuwing heeft het effect van een aardbeving: wat gebeurt er eigenlijk met Leon na 20 maart volgend jaar? Hij is zo'n vanzelfsprekendheid in mijn leven, zo'n vaste waarde dat het nog niet in mij is opgekomen dat hij er in de andere dimensie niet zal zijn.

Wat als Leon er straks niet is? Wat als de doorkijk bedoelt was als een waarschuwing? Misschien heb ik wel een sluimerende ziekte, één waarvan ik kan genezen mits ik er op tijd bij ben. In de weken die volgen raak ik gespitst op signalen van mijn lijf. En als ik zonder aanleiding last krijg van constipatie gevolgd door diarree, ben ik ervan overtuigd dat ik darmkanker heb. De huisarts stuurt me na lang aandringen door naar het ziekenhuis voor een darmonderzoek. Ze vinden niets, wel blijft een onverklaarbare buikpijn achter. Baarmoederhalskanker, eierstokkanker? De huisarts stelt me gerust: 'U bent in goede gezondheid.'

Januari is inmiddels bijna voorbij, nog twee maanden en dan is de anderhalf jaar voorbij. Van het speciale gevoel dat die gedachte me in het begin gaf, is niks meer te bekennen. Het drukt zwaar op mijn borst en mijn hart slaat op hol. Hartproblemen?

'Wat ben jij een hypochonder geworden,' zegt Leon als ik hem na het avondeten mijn symptomen voorleg. 'Je hebt het alleen nog maar over ziektes en kwaaltjes. De gezelligheid is hier ver te zoeken. Ik ben het zat. Angela vroeg of ik haar wilde helpen met behangen. Ik heb nee gezegd, maar bij deze bedenk ik me.' Hij staat op en een paar tellen later slaat de voordeur dicht.

'Ik heb je gewaarschuwd,' zegt Rina als ik bij haar langs ga om mijn hart te luchten. 'Als je niet snel verandert raak je Leon aan haar kwijt.'

Opeens zit de angst mijn grote liefde te verliezen er goed in. Ik doe mijn best het thuis weer gezellig te maken en negeer mogelijke ziektesignalen. Toch laat de andere dimensie me niet los. Gaat er een ramp gebeuren? Of krijg ik misschien een ongeluk? Ik pieker me suf en hoop dat ik op juiste momenten naar Leon lach en knik. Op de dag dat de anderhalf jaar voorbij is neem ik vrij van mijn werk.

Nadat ik Leon heb uitgezwaaid, stop ik mijn aandacht in het maken van een driegangendiner voor ons tweeën. De boodschappen deed ik gisteren en het koken houdt mijn zenuwen in bedwang. Als Leon een uur later dan gewoon thuiskomt loop ik hem met een glimlach tegemoet. 'Was het druk? Ga lekker zitten, dan schenk ik …'

Hij duwt me opzij en gaat de trap op. 'Ik ga weg.'

'Kan dat morgen niet? Ik heb een speciaal dinertje gemaakt.'

Hij komt met een weekendtas naar beneden. 'Ik ga naar Angela. Bel je morgen.'

Voordat ik kan reageren, is hij al weg. Paniek en radeloosheid buitelen over elkaar heen. Tranen wellen op. Wat nu? Ik gris mijn sleutels van het gangkastje en vlieg de straat op naar Rina. Gierende banden, een klap.

Heldere blauwe ogen zweven boven me. Een hand schuift iets weg, fel licht schijnt in mijn ogen. Ben ik nou toch over naar de andere dimensie? Ik probeer te focussen, een pijnscheut gaat door me heen. Ik kreun.

'Rustig, mevrouw, niet bewegen. We brengen u naar het ziekenhuis en dan komt het allemaal goed.'

OVER DE SCHRIJVER

In 2017 gaf Marceline een tik aan het roer, ze ging minder werken en werd schrijver.

Haar romans en verhalen gaan over vrouwenlevens en het ontdekken van eigen kracht. Zij spelen zich af in een omgeving die er toe doet. Iedere maand deelt ze een nieuwsbrief met exclusief schrijfnieuws over de roman die ze nu schrijft. Op haar website kun je je hiervoor inschrijven. Meer over Marceline lees je op www.marcelinedewaard.nl

Ambi's reactie

Als afsluiter van de bundel mag Marceline zelf niet ontbreken. Haar verhaal ademt literaire rust en de ervaring van iemand die met zorg woorden weegt. De hoofdpersoon staat vaak op afstand van de gebeurtenissen, waardoor reflectie en observatie voorop staan. Een kalme echo die lang blijft hangen – precies wat een slotverhaal nodig heeft.